THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM X3

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3
EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 3, 1985 Nr. 1

THE LIBRARY OF CONGRESS
PHOTODUPLICATION SERVICE
WASHINGTON, D.C. 20540

LKB Kronika Nr. 64

Bažnyčios kova darosi vis sunkesnė

(tęsinys)

Rytojaus dieną, vakare, prieš šv. Mišias per skelbimus, klebonas kun. P. Vaičekonis prisiminė vakarykštį įvykį, jis vėl kalbėjo, kad politikuoti, mitingus daryti bažnyčioje ne vieta, nors kun. A. Jokubauskas savo pamoksle jokios politikos nelietė. Jis kalbėjo apie šių dienų Bažnyčios aktualijas mūsų krašte. Per šv. Mišias pamokslą sakė Turgelių parapijos klebonas kun. dek. K. Vaičionis. Pradžioje gražiai pakalbėjęs apie šv. Kazimierą, palietė ir šių dienų aktualijas. Pamokslininkas dideliam tikinčiųjų nustebimui su pasigėrėjimu kalbėjo apie tai, kad „esam įjungti į didžiąją Tarybų Sąjungą", kad „su broliais rusais reikia sugyventi", kad „yra vilties, jog vienoje Vilniaus bažnyčių bus įvestos pamaldos rusų kalba, o „esminis šv. Kazimiero valdymo bruožas Lietuvoje — didelis susirūpinimas rusų katekizacija.

„Susidarė įspūdis, lyg pamokslo pagrindinis tikslas būtų buvęs įrodyti, kad lietuvių tauta nuo amžių su „broliais rusais" geriausi draugai. Tikinčiųjų nuotaika — kaip mitinge: vieni nusišaipo, kiti susigūžta, treti — nežino ką ir galvoti.

Paskutinę atlaidų dieną vėl siurprizas. Prieš sumą klebonas P. Vaičekonis paprašė tikinčiuosius išeiti į šventorių sutikti atvykstančius vyskupus. Žmonės išsirikiavo prie šventoriaus didžiųjų vartų ir net už šventoriaus, iki gatvės, ir laukė svečių. Ilgokai palaukus, staiga maldininkai išgirdo, kad bažnyčioje jau prasidėjo pamaldos. Pasirodo, kad vyskupai, įėję pro šalutinius vartelius, suėjo į bažnyčią per zakristiją. Laukusieji prie didžiųjų vartų pasijuto apgauti. Kad vyskupai prieš lietuviškas pamaldas įeitų į bažnyčią pro šonines duris, toks nurodymas, kiek yra žinoma, buvo duotas pamaldas stebėjusių saugumiečių. Mat, jie baiminosi, kad susirinkę žmonės nepasveikintų Vilniaus arkivyskupijos Apaštalinio Administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus. Per lenkiškas pamaldas vyskupams į bažnyčią jau buvo leista įeiti per centrines duris. Klebonas kun. P. Vaičekonis, patenkindamas saugumiečių pageidavimą, pamaldų pradžioje pristatęs atvykusius vyskupus, vyskupijų valdytojus, šv. Kazimiero jubiliejaus komisijos narius, po jų visų, paskutinėje vietoje, paminėjo vysk. J. Steponavičių, net nepaminint, kad jis Vilniaus Arkivyskupijos Apaštalinis Administratorius, nors kitų vyskupų einamos pareigos buvo iškilmingai skelbiamos. Kol lauke tikintieji laukė pasirodant vyskupų, į bažnyčią prisirinko dar daugiau žmonių ir stovėjusieji prie vartų į bažnyčią jau nebepateko. Prasidėjus pamokslui, kurį sakė J.E. vysk. A. Vaičius, garsiakalbis prie didžiųjų durų, kur buvo daug tikinčiųjų, nuolatos gedo. Tikintieji klausinėjo vieni kitų: „Ar pastovų garsiakalbių gedimą iškilmėse ir toliau laikyti atsitiktinumu?!"

Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, prie šv. Kazimiero karsto bandė bendrai pasimelsti iš Marijampolės atvykęs jaunimas. Saugumiečiai „lipo ant kulnų", nesivaržė jaunimą nusekti net į zakristiją. Taip bažnyčioje ir neatsirado nė kelių minučių laisvo laiko bendrai jaunimo maldai. Iki vakarinių pamaldų intensyviai buvo tuokiamos jaunavedžių poros, o po vakarinių šv. Mišių, vos tik jaunimui pradėjus giedoti, nuo vargonų pasigirdo choro repetuojamas „Tu es sacerdos: nors maldininkai dar meldėsi bažnyčioje ir rytojaus dienai vyskupų sutikimui ruoštos giesmės kaip ir nereikėjo, kadangi vyskupai į bažnyčią atėjo privačiai, pro šalutines duris.

(Bus daugiau)

Kinijoje Sovietų Sąjungos pirmasis vicepremjeras Ivan Archipov ir Kinijos vicepremjeras Yao Yilin pasikeičia sutartimis, kuriomis pagyvinamas abiejų šalių bendradarbiavimas ekonominėje srityje.

Indijos R. Gandhi tęsia dinastiją

New Delhi. — Indijos Kongreso partija, vadovaujama premjero Rajiv Gandhi, laimėjo parlamento rinkimus didesne persvara, negu juos laimėdavo jo motina Indira Gandhi ar jo senelis Nehru. Iš 507 parlamento vietų Kongreso partija laimėjo 395. Rinkimai dar vyks penkiose apygardose: Punjabo ir Assamo valstijose, dviejose Himalajų provincijose, kur sniegas sustabdė visą susisiekimą ir Bhopal mieste, kur chemikalų įmonės dujų išsiveržimas gruodžio 3 d. nužudė 2,250 žmonių ir kur rinkimai buvo atidėti.

Atidėtuose rajonuose teks išrinkti 35 parlamento narius. Rinkimai bendrų rezultatų nepakeis. Andhra Pradesh valstijoje gerai pasirodė vietinė Telegu Desam partija, kuriai vadovauja žinomas Indijos aktorius Rama Rao. Žuvusi premjerė Gandhi bandė jį pašalinti iš valstijos premjero vietos, tačiau jai nepavyko. Dabar jis bus stipriausios parlamento opozicijos grupės vadas su 28 atstovais. Dvi komunistų partijos (Maskvos ir Pekino) anksčiau parlamente turėjo 49 atstovus. Dabar komunistai turės tik 27.

Rinkimus pralaimėjo premjero Rajivo žuvusio brolio Sanjay našlė Menaka Gandhi. Komentatoriai mano, kad jei Indira Gandhi nebūtų žuvusi, kandidatas į parlamentą Rajivas galėjo pralaimėti savo vietą Menakai, tačiau tapęs premjeru jis ją nesunkiai sumušė.

Premjero Rajivo senas bičiulis, garsus filmų aktorius Bachchan sutiko kandidatuoti į parlamentą. Jis buvo iškeltas Allahabade prieš labai stiprų opozicijos veikėją, veteraną politiką, buvusį ministerį Bahuguną, kuris rinkimus pralaimėjo.

Kongreso partijos šūkis rinkimuose buvo tautos vienybė. Indiros nužudymas siekė Indiją suskaldyti, pabrėždavo kalbose Rajiv Gandhi. Jis jau paleido buvusį parlamentą ir prisaikdino naują vyriausybę, nors normaliai parlamentas darbus turėjo baigti tik sausio 20 d.

Indijos spauda rašo, kad premjeras Rajiv Gandhi neturi tokio nepasitikėjimo Amerika, kaip jo motina Indira. Jam irgi rūpi Amerikos teikiama parama tradiciniam Indijos priešui Pakistanui, tačiau Rajivas, kurio žmona yra italė, pasiryžęs pagerinti santykius su Amerika. Pakistano prezidentas Zia ul Haq pareiškė po Indijos rinkimų, kad ir jis tikisi palaikyti su Indija abiem pusėm naudingus ryšius. Sovietų Sąjungos žinių agentūra po rinkimų toliau kartoja kaltinimus Amerikai, kurios slaptoji CIA žvalgyba kurščius indijoje neramumus dar premjerei Indirai Gandhi gyvai esant ir toliau tęs tuos kurstymus.

Pirmą kartą Indijos istorijoje rinkimuose nemažą vaidmenį suvaidino televizija. Indijoje veikia 139 televizijos stotys. Pernai tik 25 nuoš. Indijos gyventojų galėdavo naudotis televizijos ekranais. Iki šių metų kovo tas nuošimtis pasieks 70 nuoš. Priimtuvų rinkoje trūksta, nors jie nepigūs. Pernai indai turėjo tik 3 mil. priimtuvų. Šiais metais numatoma parduoti dar 2.5 mil. Kaimuose televizijos pasižiūrėti susirenka minios žmonių. Visas stotis tvarko ir programas kontroliuoja vyriausybė. Tas jai nemažai padėjo rinkimų kampanijoje.

Italija smerkia sankcijas Lenkijai

Roma. — Italijos užsienio reikalų ministeris, aplankęs Lenkiją, pareiškė, jog Vakarų paskelbtos Lenkijai sankcijos buvo nemaža klaida. Jis palygino padėtį Lenkijoje 1981 m. su Italijos padėtimi 1935 m. po invazijos į Etiopiją. Italijos izoliavimas tarptautinėje bendruomenėje padėjo sustiprėti fašizmui ir pastūmėjo Italiją į glaudesnius ryšius su nacių Vokietija, pasakė ministeris Giulio Andreotti.

Reaganas sveikina Indijos premjerą

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pasveikino Indijos premjerą Rajivą Gandhi su jo partijos laimėjimu parlamento rinkimuose. Indijos parlamente Kongreso partija laimėjo tris ketvirtadalius vietų.

Naujame ministerių kabinete Gandhi pasiliko sau užsienio reikalų ministerio vietą. Taip darydavo ir jo motina Indira Gandhi. Kabinete yra atstovų iš visų tautinių ir religinių Indijos grupių, trys moterys, penki musulmonai, vienas sikhas, vienas „neliečiamasis". Vidaus reikalų ministeriu prisaikdintas buvęs gynybos ministeris Chavan. Nustebino tai, kad kabinete nėra buvusio finansų ministerio Pranab Mukerjee. Sakoma, kad žuvus Indirai Gandhi, jis norėjęs tapti premjeru, tačiau partijos vadai pasirinko Gandhį.

TRUMPAI IŠ VISUR

— „Time" žurnalo tradiciniu „metų vyru" išrinktas Peter Ueberroth, 1984 m. Olimpinių žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas. Los Angeles žaidynės, organizuotos komerciniu pagrindu, davė 215 mil. dol. pelno.

— Sovietų viceministerio Ivano Archipovo vadovaujama delegacija po devynių dienų derybų pasirašė tris sutartis ir išvažiavo iš Kinijos. Susitarta išplėsti prekybą. Sovietai pastatys Kinijoje kelis naujus fabrikus, atsiųs naujų mašinų senoms įmonėms.

— Naftą eksportuojančių valstybių konferencija įsteigė penkių narių komisiją, kuri prižiūrės, kad narės laikytųsi nustatytų kainų ir kvotų.

— Meksikos Piedras Negras mieste po savivaldybės rinkimų kilo riaušės, teko atsiųsti kariuomenę jų malšinti. Sudeginta rotušė ir kalėjimas, 45 žmonės sužeisti, sudeginti penki miesto automobiliai. Triukšmadariai kaltino valdžią, kad ji suklastojo rinkimus.

— Tailandijos kariuomenė atstūmė sieną peržengusį Vietnamo kareivių dalinį, kuris vijosi kambodiečius partizanus.

— Afganistano partizanai okupacijos sukakties proga apšaudė sostinę Kabulą. Valdžios pranešimai patvirtino, kad mieste pastatams padaryta žalos, žuvo apie 100 afganų kareivių ir 17 sovietų. Nužudyti 9 afganų slaptosios policijos nariai. Partizanai netoli miesto sunaikino du sovietų tankus ir penkis sunkvežimius.

— Tarptautinis Valiutos fondas paskyrė 20 bil. dol., kurie padės Argentinai sumokėti senas skolas, išeiti iš ekonominių sunkumų.

— Jordano teismas už akių nuteisė 15 asmenų, kurie pardavė Izraeliui savo Vakarų kranto nuosavybes. Nuteistiesiems gresia mirties bausmė.

— Iš Vak. Vokietijos ambasados Pragoje nedidelė Rytų Vokietijos pabėgėlių grupė nutarė grįžti namo į Rytų Vokietiją. Apie 50 pabėgėlių toliau laukia vizos ambasados pastate.

— Sen. W. Proxmire pažadėjo siūlyti įstatymo projektą, kuris uždraustų pardavinėti Amerikoje Pietų Afrikos auksines monetas „kruggerandą".

— Irakas skelbia, kad buvo bombarduoti keli Irano miestai, kur koncentruojama kariuomenė. Oro kovose numušti du Irano lėktuvai. Irakas vėl sužalojo Persų įlankoje didelį tanklaivį.

Ragina ieškoti kelio į taiką

Vatikanas. — Popiežius Jonas Paulius II Naujųjų Metų dieną pareiškė Šv. Petro aikštėje susirinkusiems maldininkams, kad ateinančios savaitės susitikimas Ženevoje tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos atstovų yra vilties spindulys. Sausio pirmoji yra Pasaulio taikos diena, pasakė popiežius. Jis ragino didžiausias galybes atsisakyti ideologinių ir asmeninių interesų ir rasti kelią, kuris išvestų žmoniją iš įtampimų, neapykantos ir smurto. Jei pavyktų susitarti dėl nusiginklavimo, pasaulyje liktų daug energijos, daug lėšų kovai prieš alkį, kovai už žmogaus teises ir geresnį jo gyvenimą, pasakė popiežius.

Atėmė pilietybę

Chicaga. — Praėjusį penktadienį federalinis teisėjas James B. Moran atėmė JAV pilietybę iš Liudo Kairio, nes jis buvęs nacių koncentracijos stovyklos sargybinis. Teisėjas Moran nusprendė, kad jis neturėjo teisės imigruoti į Ameriką 1949 m. ir neturėjo teisės gauti 1957 m. pilietybę. „Sun Times" sausio 1 d. laidoje Adrienne Drell rašo, kad teisingumo departamentas planuoja siekti Kairio deportacijos, tačiau jo advokatai prašė teisėjo Moran sulaikyti šią procedūrą, kol praeis apeliacijos procesas.

Straipsnyje rašoma, kad vyriausybės veiksmai sekė po „Sun Times" reporterių Charles Nicodemus ir mirusio William Clements straipsnių serijos, kuri buvo paremta iš Lietuvos gautais dokumentais. Kaltinamojo advokatai įrodinėjo, kad Kairys yra visai ne tas asmuo ir kenčia nuo sovietų kampanijos prieš lietuvius išeivius.

— Vakarų Vokietijoje pagyvėjo „raudonosios armijos" teroristų veikla. Bombos sprogo prie JAV armijos radijo stoties, prie Prancūzijos diplomatinės atstovybės pastato. Kalėjime laikomi teroristų nariai gruodžio 5 pradėjo bado streiką. Tuomet prasidėjo ir tos grupės náuji puolimai.

— Libija ir Tunisas pasirašė kelias bendradarbiavimo sutartis.

Trumpas žvilgsnis į praėjusius metus

Pradėdami Naujuosius 1985 metus, pažvelkime į praėjusių metų įvykius, kurie buvo užregistruoti pasaulio spaudoje, radijo ir televizijos programose. Daug dėmesio komunikacijos priemonės skyrė ginkluotiems konfliktams. Toliau vyko Irano-Irako karas, Izraelis toliau laikė okupavęs pietinę Libano dalį. Afganistane ir Nikaragvoje laisvės kovotojai vedė partizaninį karą prieš komunistines vyriausybes. Salvadore revoliucijonieriai bandė pašalinti demokratiškai išrinktą vyriausybę. Karo veiksmai nesibaigė Etiopijoj, Kambodijoj, Čade, Vakarinėje Sacharoje, Angoloje.

Sausis

Prancūzija pradėjo pirkti sovietų natūralias dujas, pagal 25 metams sudarytą sutartį. Britanijoje išdėstytos pirmosios skriejančios (cruise) raketos, įrengtos Greenham Common bazėje. Čia vyko demonstracijos. Prancūzija pradėjo išvežti savo kareivius iš Libano. Sausio 10 d. JAV ir Vatikanas užmezgė diplomatinius ryšius. Washingtone lankėsi pirmas komunistinės Kinijos premjeras. Sausio 19 d. islamo valstybių konferencija nutarė baigti sankcijas Egiptui, nutarė priimti Egiptą atgal į narius. Sausio 22 valstybės prokuroras William French Smith paskelbė pasitraukiąs iš pareigų. Sausio 25 prezidentas Reaganas pasakė kalbą Kongrese apie valstybės padėtį. Infliacija per 1983 metus siekė tik 3.8 nuoš. — žemiausias kainų kilimas nuo 1972 m.

Vasaris

Prezidentas Reaganas pasiūlė skirti Centrinei Amerikai didesnę ekonominę paramą, — 8 bil. dol. per penkeris metus. JAV vyriausybė nutarė atitraukti iš Beiruto ten esančius marinus. Vasario 13 mirė sovietų prezidentas ir komunistų partijos gen. sekretorius Andropovas. Jo vieton išrenkamas Konstantinas Černenka. Vasario 18 Italija ir Vatikanas pasirašė naują konkordatą. Laikinoji Grenados vyriausybė pakaltino 18 buvusios valdžios pareigūnų buvusio premjero Maurice Bishop nužudymu.

Kovas

Washingtone lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl. Nigerijoje šimtai žmonių žuvo, pradėjus akciją prieš nelegalius imigrantus, atvykusius iš kaimyninių valstybių. Irakui metami kaltinimai, kad jis naudoja prieš Irano kareivius nuodingas dujas. Šveicarijoje prasidėjo Libano religinių ir politinių grupių vadų konferencija. Kovo 20 netoli Nikaragvos uosto laisvės kovotojų povandeninė mina sužalojo sovietų prekinį laivą. Amerikoje lankėsi Prancūzijos prez. Mitterrandas. Kongresas nepritarė administracijos planui parduoti Jordanui ir Saudi Arabijai nedideles priešlėktuvines raketas. Prancūzija atitraukė iš Libano savo kareivius, daugiatautės taikos priežiūros kariuomenės narius. Britanijoje prasidėjo angliakasių streikas. Britanijos karalienė Elzbieta lankėsi Jordane. Hondure iš pareigų pašalintas kariuomenės vadas gen. Alvarez Martinez. Amerikos Aukščiausiasis Teismas nusprendė 5-4 balsais, kad Pawtucket, R.I. mieste išstatyta kalėdinė Prakartėlė nelaužo Konstitucijos ir nesikerta su Valstybės ir Bažnyčios atskyrimu.

Balandis

Trys arabai Jeruzalėje puolė granatomis minią, sužeidė 48 žmones. Balandžio 9 d. sovietų olimpinis komitetas kritikavo pasirengimus Olimpiadai Los Angeles, reikalavo greit sušaukti Tarptautinio Olimpinio komiteto posėdį. Nikaragva kreipėsi į Tarptautinį Hagos teismą, kaltindama Ameriką uostų minavimu. Popiežius Jonas Paulius II priėmė balandžio 9 d. pirmo po 116 metų JAV ambasadoriaus William Wilson kredencialus. Kremliaus komunisty partijos gen. sekr. Černenka balandžio 12 išrenkamas valstybės prezidentu. Arabai pagrobė Izraelio autobusą. Kareiviai puolė autobusą ir nušovė keturis teroristus, žuvo viena keleivė, 7 sužeisti. Britanijoje 23 m. kalėjimo nuteisiamas sovietų šnipas M. Bettaney, dirbęs britų žvalgyboje. Londone iš Libijos ambasados paleisti šūviai nušovė policijos tarnautoją moterį. Britanija nutraukė su Libija diplomatinius santykius. Amerika atsisakė priimti naująją Nikaragvos ambasadorę. Indijoje Punjabo provincijoje prasidėjo sikhų tikėjimo žmonių neramumai. Britanija pažadėjo perleisti Kinijai Hong Kongo teritoriją, kai baigsis nuomos sutartis 1997 m. Sovietų kariuomenė pradėjo didesnę ofenzyvą Afganistano Panjshiro slėnyje. Libane premjerui Karami pavesta sudaryti naują vyriausybę iš įvairių grupių ministerių. Balandžio 25 David Kennedy, sen. Robert Kennedy sūnus, rastas negyvas Palm Beach viešbutyje, miręs nuo narkotikų.

(Bus daugiau)

KALENDORIUS

Sausio 3 d.: Florencijus, Genovaitė, Aimas, Liesnelė.

Sausio 4 d.: Eugenijus, Elz. Seton, Arimantas, Ardanga.

ORAS

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:31.

Debesuota, su pragiedruliais. Temperatūra dieną 20 l., naktį 5 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ATGIMIMAS TREJOPON SVEIKATON

Kalėdos yra paskata kiekvienam atgimti į pilną sveikatą: kūno, proto ir nusiteikimų darną.

Mediciniška tiesa

Kai trūksta pilnos sveikatos, tada yra stoka kalėdiško džiaugsmo. Mat, pilna sveikata yra trejopas gėris: kūno tvirtumas, proto sveikumas ir nusiteikimo (asmenybės) žmoniškumas. Žmogus dar gali kiek džiaugtis, kad ir kiek pasilpusį kūną bei tokį protą turėdamas, bet be nusiteikimų (asmenybės) bent minimalaus susitvarkymo nėra pilnos sveikatos, nėra kalėdiškos nuotaikos, nes toks žmogus nepajėgia džiaugtis per kitam gero padarymą. Šitokį pajėgumą kaip tik ir sukelia asmenybės (nusiteikimų) tvarka. Tokia tvarka yra pati svarbiausioii — vertingiausioji žmogaus trejopo sveikatingumo dalis.

Pasaulio sveikatos atstovai vertina asmenybės sveikatą

Asmenybės (nusiteikimų) tvarkos svarbą išskirtinai vertina Pasaulinė sveikatos organizacija (World Health Organization), savo būstinę turinti Šveicarijoje. Ji 1947 m. 64 pasaulio valstybių sveikatos reikalu atstovai aptarė žmogaus pilną sveikatą. Tame aptarime tvirtinama, kad žmogaus sveikatą sudaro ne tik kūno ir proto sveikumas, bet ir būtiniausioji sveikatos dalis — asmenybės (nusiteikimų) subrendimas bent iki minimumo.

Tas toks tos organizacijos žmogaus sveikatos aptarimas iki šiandien nėra pakeistas, taigi, jis galioja dabar mums visiems. Todėl dabar kiekvienas lietuvis, norėdamas būti laimingu ir trokšdamas pajėgti kalėdišku džiaugsmu gėrėtis, turi prižiūrėti savo ne tik kūną, ne tik proto lavinimu rūpintis, bet ir stengtis savus nusiteikimus (asmenybę) žmoginti, jos įvairius ragus-ragučius apkarpyti, kad pajėgtų čia sau laimę kurti per kitam laimės suteikimą. Tik taip trejopai turtingas žmogus pajėgia ne tik pats būti laimingu, bet jis toks sugeba ir kitus su juomi susiduriančius laimingesniais padaryti.

Kalėdiškas geravališkumas yra tas mediciniškas nusiteikimų sveikumas

Visas ant žemės blogis — tą žmonių tarpusavyje įvairiopa nesantaika iki dabar yra, o pastaruoju metu smarkiai reiškiasi vien dėl to, kad aš, tamsta ir kiekvienas kitas dar nesame tapę Dievo tvariniais, kokiais turėtume būti — nesame į Kūrėja bent dulkele panašūs. O Kūrėjas pramatė mumyse trejopą sveikatingumą, todėl suteikė galimybę mums trejopai sveikais žmonėmis išaugti į suaugusius asmenis. Tik mums patiems reikia nesugadinti Kūrėjo plano naują gyvybę į pasaulį paleidžiant. Tas toks nesugadinimas Kūrėjo plano apima ketveriopas mūsų pareigas. 1. Jaunų tėvų — jiems esant trejopai sveikame stovyje — sveiką naujos gyvybės pradėjimą (negirtame, įvairiopai neapnuodytame stovyje esant). 2. Taip pradėtos jos sveiką išnešiojimą motinos įščiose (nerūkymas, judėjimas, gera mityba ir tokie nusiteikimai sunkumoje esančios motinos). 3. Normalų pagimdymą (išvengimas gimstančiojo sužalojimo) ir 4. Vos tik užgimusiojo iki jam subrėstant reikiamą trejopą maitinimą (jo kūno, proto ir nusiteikimų jėgoms leidimą vystytis žmonišką aplinką suteikiant).

Tas toks žmoniškos aplinkos suteikimas apima tėvų ir artimųjų trejopus svarbiausius elgesius: 1. kūdidio žmonišką mylėjimą; 2. Jo elgesių tinkamą kontroliavimą ir 3. leidimą vaikui naturaliai vystytis, besirūpinant suteikti teigiamas paskatas vaiko kūno, proto ir nusiteikimų (asmenybės) vystymuisi.

Mano ir tamstos svarbiausia kalėdinė veikla

Pirmiausia ir svarbiausia mano ir Tamstos veikla šiose Kalėdose ir visame mums likusiame gyvenime yra paliovimas mesti kaltę kam nors kitam dėl dabartinio nežmoniškumo vykstančio mūsų aplinkoje — Dievui, šėtonui, artimui, priešui... tik ne sau.

Tikrumoje, ne šėtonas kuria čia peklą apie mus, bet mes patys būdami nekalėdiškais (asmenybėmis pasilpusiais) kurstome pragaro ugnį savo tarpe. Todėl ir nekaltinkime ko nors kito dėl mūsų pačių suskurto pragaro, bet imkime patys save nagan: pradėkime (nuo negimusiųjų pradėję) kalėdinti žmogaus asmenybę — ją geravalinti minėtai besielgiant. Visi tokiai veiklai turime šiose Kalėdose atgimti.

O kai ganėtinai geravalių (asmenybėmis — nusiteikimais žmoniškų) asmenų prisiauginsime ir juos atsakingose vietose patalpinsime — ir kuo greičiau taip pasielgsime — tuo skubiau ateis į mūsų tarpą kalėdiškos Kalėdos — tas žmonių geravališkumas.

Ne vien gamtos sausra, bet ir asmenybės stoka marina Afrikoje Etiopus ir visus ten kitus

Ne karšta sausra Etiopijoje marina badu žmones, bet asmens laisvės baisi sausra žudyte žudo nesuskaitomus žmonių kiekius. Kaip bedievių respublikoje jau 60 metų, taip dabar Etiopijoje užtenka žmogui tik prasižioti puse žodžio pasisakant prieš ten esamą dabartinį režimą ir kaip taisyklė seks suėmimas, kankinimas ir mirtis. Ką ten tau sako iš bedievių respublikos atkeliavusieji ir vietiniai jų pataikūnai — tą tu turi pildyti, jei nori išvengti kalėjimo, kankinimo ir mirties. O tas bedieviškas kalėjimas — kankinimas yra baisus: žemyn galva pakabinto žmogaus plakimas, jo padų deginimas, kaulų laužymas, galvos kiaušo triuškinimas ir elektrinė kankynė. Jokios teisybės bedievių respublikos atstovai nepripažįsta: tu jiems nepatikai, ir jie tave sunaikina.

Bedievių respublikoje būdamas negali pildyti dorinio įsako — kalinį lankysi — būsi areštuojamas. O tas kalėjimas ten tikras pragaras: esi mušamas, tuziną valandų dienoje darbe prakaituoji, kartą per dieną košės bliūdelį suvalgai.

Bedievių respublikos valdovai kariauja su kaimynais ir su tolimesnių vietovių žmonėmis. Jie nori pavergti visą pasaulį ir padaryti „gerą" žmogų be Dievo. Kuris tokiame jų darbe jiems kliudo — tuos be atodairos jie kaip muses žudo. Ir jie taip darys tol, kol sava asmenybe — nusiteikimais taps kalėdiškais žmonėmis.

Dievobaimingųjų nežmoniškumas

Blogavališki darbai lapoja, šakoja, žiedus krauna ir labai nežmoniškus vaisius veda ne vien bedieviškoje respublikoje bei jos atstovų tvarkomuose kraštuose.

Blogaviškumas yra žmogaus asmenybės liga. Ji klesti visur ten, kur tokios asmenybės sveikatos stokojama. Deja, nuo tokios ligos nėra saugūs ir tariamo dievobaimingi atstovai bei atstovės. Vien dievobaimingumą nuduoti, o nusiteikimais — elgesiais blogavaliu likti nėra kalėdiškas elgesys. Dėl tokios asmenybės ligos pilni žiaurumo žmonijos istorijos puslapiai. Vien maldos nėra žmogaus asmenybės tvarkymas. Irane lėktuvo grobikai buvo Libano bei Palestinos musulmonai — labai dievoti žmonės. Jie nuolat meldėsi ir kartu gąsdino, kankino ir žudė keleivius.

O ten ne kuo geresnės tokios vienuolės, kurios nesilaiko katalikų doktrinos, tvirtinančios, kad negimusiųjų žudymas yra žmogžudystė. Jos tvirtina, kad priseina pateisinti tokius žudymus.

Asmenybe nesubrendimas — visų mūsų didžiausias priešas

Nesubrendę asmenybėmis politikai prilygsta visiems kitiems, visose kitose srityse niekus darantiems. Dabar Chicagoje per 1982 m. rinkimus vartotą klastą paskelbtas 26 puslapių dokumentas. Iš jo ryškėja menkos asmenybės žmonių, užimančių aukštas vietas valdžioje vartota įvairiopa apgaulė, viliojant savon pusėn balsuotojus. Tokie asmenybe menkuoliai, paskirti saugoti nuo netvarkos balsavimo vietose „nematė" apgaulės, po jų nosimis vykstančios ir teisinosi, kad jie manę tai nesanti jų pareiga. Jie už du dolerius papirkinėjo balsuotojus. Tokie nesubrendėliai apgaudinėjo senelius. Ir dar kitaip neleistinai jie elgėsi. Dabar jų 62 jau apkaltinti.

Tokios apgaulės išvengimui ateityje siūloma pirštų nuospaudas daryti, skirti rinktus teisėjus — profesionalus rinkimų tvarkymui. Tikrumoje nieko nepadės jokios dirbtinės priemonės tol, kol pagrindinės tvarkos pasiekimui reikalavimas nebus įgyvendintas: kol neišsiauklėsime tvarkingų asmenybių pakankamai daug, kol juos tokius neišsirinksime vadovais.

Bronius ir Janina Bartkai, nauji Sodybos gyventojai klausosi sveikatos patarimų Sodybos pažmonyje.

Nuotr. **M. Nagio**

Dalis pažmonio Sodyboje dalyvių klausosi kultūrinės programos.

Nuotr. **M. Nagio**

Savižudžiai vyrai ir moterys

Štai, 52 metų vyras rūko nuo 9 metų savo amžiaus. Medicina pripažįsta, kas kiekviena cigaretė surūkyta prilygsta vienai viniai įkaltai į rūkoriaus karsto lentą. Taip nutinka ir šitam rūkoriui. Jis jau mėnuo kaip pradėjo nenuryti maisto, tik su vandeniu užgėrus maistas šiaip taip dar nuslenka žemyn. Ištyrus jį pereitą savaitę ligoninėje — rastas baronkos pavidalo vėžys, sėdįs stemplėje 20 centimetrų nuo dantų nuotolyje.

Dėl savo asmenybės nesubrendimo — reikiamo jos išsivystymo žmogus pribaigė save visai be reikalo taip anksti.

O štai kraujuojanti iš vidurių moteris ir dėl savo asmenybės menkumo nepildanti gydytojų nurodymų. Ji nori diagnozės nustatymo tuojau ir, žinoma, nedelsiant gydymo pradėjimo. Ji gulėjusi dvi dienas ligoninėje, išsirašė iš jos, nes pagal ją net septyni gydytojai ją žiūrėjo ir ligos nenustatė. Ji pyksta, gydytojus „šapina" ir nė vieno jų neklauso. Tokiai nė Dangus nepadės tol, kol ji sava asmenybe netaps bent minimaliai žmoniška.

Išvada. Savo kieme ir tolimesnėje aplinkoje mes nė nelaukime taikos ir tikros darnos bei sugyvenimo, vienas kito gerbimo tol, kol mes nepradėsime tikrai žmoniškai elgtis: kol nenusiteiksime kalėdiškėti savomis asmenybėmis — savais nusiteikimais. Todėl nieko negaišdami visi kaip vienas ryžkimės ir stokime pačion svarbiausion žmogui ir Dangui veiklon — savų asmenybių (nusiteikimų) apdailinimui. Tik šitą darbą atlikus, visa kita mums bus suteikta. Sveikiausių švenčių visiems!

Ian Gregory, M.D. Psychiatry. Little, Brown and Co., Boston.

MŪSŲ KOLONIJOSE

New Yorkas

HARMONIJA ŠV. PETRO KATEDROJE

Jau šešeri metai iš eilės, kai prieš Kalėdas didžiulėje (2600 sėdimų vietų) ir puošnioje Šv. Patriko katedroje New Yorke yra rengiami kalėdinės nuotaikos muzikos veikalų ir giesmių koncertai.

Toks koncertas pripildytoje katedroje įvyko ir šių metų gruodžio 18 dieną. Turtingą programą atliko žymūs chorai: mišrus šios pačios katedros choras, berniukų ir vyrų — švento Pancras bažnyčios choras, didžiulis (apie 200 asmenų) miesto gimnazijų choras, solistai ir pan. Šiame koncerte su trimis kalėdinėmis giesmėmis dalyvavo ir New Yorko lietuvių vokalinis ansamblis „Harmonija". Jie giedojo tuojau po Šv. Patriko choro. Jų atliktos giesmės labai puošnioje programoje buvo Tyli naktis (Silent Night), Traditional Lithuanian Melody — J. Naujelis (turėjo būti Naujalis), We three Kings, Linksmą giesmę (Joyful Hymn) — Traditional Lithuanian. Po kiekvienos giesmės koncerto dalyviai nepagailėjo garsaus plojimo.

Reikia džiaugtis, kad šio ansamblio vadovas muz. Viktoras Ralys surado kelius ir įsijungė į šį neeilinį koncertą, nors tik ir su pora lietuviškų, o ir lietuviškai pagiedotų giesmių, supažindindamas apie pustrečio tūkstančio klausytojų.

Šiame dar gana jauname ansamblyje (ansamblis dar neturi nė ketverių metų), pačiame jaunystės žydėjime, dalyvauja dainininkai Rasa Bobelytė-Brittain, sopranas, Astra Vilija Butkutė, sopranas, Birutė Ralytė-Malinauskienė, altas, šio ansamblio vadovas muz. Viktoras Ralys, baritonas ir Petras Tutinas, bosas. Gaila, kad jie neturi nuolatinio akompaniatoriaus, nes tai yra būtina ir neatskiriama ansamblio dalis. Šv. Patriko katedroje ansambliui akompanavo Fran Covalevsky.

Šis ansamblis su koncertais spėjo apvažinėti didžiąsias Amerikos ir Kanados lietuvių apgyventas vietoves. Jie savo dainavimu sužavėjo net ir labai išlepinto skonio lengvos muzikos mėgėją. Jų balsai yra puikiai išbalansuoti. Dainuoja laisvai, kukliais judesiais dainavimą paįvairindami. Visi yra puikios išvaizdos ir geros klausos. Dalis iš jų dainavimą yra tobulinę pas tos srities specialistus. Jiems nesunkiai sekasi „susidoroti" ir su šių dienų modernia muzika, kuri pasižymi nelengvais ritmais ir harmonine struktūra. Norėtųsi pageidauti, kad šis ansamblis šalia šiuo metu jų puoselėjamų lengvo žanro — pramoginų dainų į savo repertuarą įtrauktų ir rimtesnės muzikos dainų (o jie tam yra pajėgūs). Tokiu būdu būtų patenkinti ir tie muzikos mėgėjai, kuriems lengvo žanro — pramoginė muzika nėra visai prie širdies.

P. Palys

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybe vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: CLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; pentk. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago. Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „answering s." Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6
šeštadieniais pagal susitarimą

Elektra kankinamų kūdikių klyksmai

ČERNENKAI — LOPŠINĖS GARSAI

Karas savaime yra baisus dalykas, bet tokio koncentruoto niekšybės šėlsmo, koks dabartiniu metu vyksta Afganistane, pasaulis jau seniai nėra matęs.

Galima sakyti, kad Kremliaus demonai šiuokart muša net savo pačių patatytus sadizmo rekordus.

Prieš akis turime ištrauką iš pranešimo, kurį apie padėtį Afganistane 1984 m. gruodžio mėn. paskelbė U.S Helsinki Watch komitetas, privati amerikiečių (iš tikrųjų, JAV žydų) žmogaus teisių organizaciją. Pranešimas paremtas dviejų komiteto atstovų — jo pirmininkės Jeri Laber ir Yale universiteto politinių mokslų profesoriaus Barnett Rubin — asmenišku apsilankymu afganų pabėgėlių stovyklose Pakistane, kur jiedu rugsėjo mėn. pravedė išsamius pasikalbėjimus su daugiau nei šimtu nuo to karo nukentėjusių asmenų.

Jų išvada: kiekviena žmogaus teisė, kurią tik „galima įsivaizduoti", šiuo metu yra Afganistane pažeidinėjama, ir tai ne pavieniais atsitikimais, o tokia apimtimi, kurią tegalima pavadinti „milžiniška".

Sovietų ir jų vietinės marionetinės valdžios tikslas — laimėti karą, „praretinant" afganų tautą. Jau daugiau nei 4 milijonai afganų — tarp ketvirtadalio ir trečdalio visos tautos — yra atsidūrę užsienyje (daugiausia gretimame Pakistane). Kurie nespėjo ar nesiryžo pasprukti, naikinami vietoje — žudymais, kankinimais, o vaikų atveju, taip pat ir trėmimais į Sovietų Sąjungą, kad ten būtų „perauklėti".

Vaikų grobimas tiesiai iš motinų rankų ir vežimas į Sąjungą — pati švelniausia „pacifikacijos" forma. Daugumą afganų ne tokie laimingi.

Ginkluotos priešsovietinės rezistencijos kariai (*muhadždinai*) sudaro tautos mažumą, bet juos remia beginklių civilinių gyventojų dauguma. Prieš tą daugumą sovietai ir kreipia pačias beatorairiškiausias karo priemones, kurias tik įmanoma sugalvoti.

Kadangi tautos kamienas gyvena išsiskirstęs kaimais, okupanto strategija — iššudyti gyventojus ir nuterioti juos maitinantį žemės ūkį. Pradedama nuo tų kaimų, kur paskiausiu metu pasireiškė rezistencinė veikla. Pirmiausia, iš oro ant gyvenviečių metamos bombos, kurios didžiumą trobesių sulygina su žeme. Paskui į ugnies nusiaubtą kaimą atslenka kariuomenė. Ji pradeda sistematingai naikinti užsilikusius vyrus, senius, moteris ir vaikus. Ne visi sušaudomi. Tai būtų per paprasta. Žudymo būdų repertuaras — labai išradingas, iš ko rusų karininkams bei politrukams, matyt, būna gardaus juoko. Vieni gyventojai, tiesa, sušaudomi. Kitiems — nukertamos galvos. Treti sudeginami gyvi. Ketvirtiems, sakysim, akliems seniams, prie nugaros pritvirtinamas dinamitas, jiems įsakoma „nešti kudašių", o paskui dinamitas išsprogdinamas. Penktiems surišamos rankos ir liepiama gulti ant tako, kuriuo tuoj pat pravažiuoja tankai. Moterys su vaikais suvaromos į trobėsį, ir joms sakoma palaukti. Joms „belaukiant", į trobėsį įmetama granata. Kitos prieš mirtį žiauriai išprievartaujamos. Sunaikinus žmones, papjaunami gyvuliai — karvės, avys, vištos, kad nuo užpuolimo išsigelbėję gyventojai vėliau sugrįžę neberastų prasimaitinimo šaltinių. Dirvose sudeginami javai, sandėliuose supilti miltai apliejami nuodais. Galop, sodybos laukai apsėjami minomis. Tik tada „išlaisvintojų" darbas baigtas. Rusų kareivių vora traukia tolyn laisvinti kito kaimo — „Tiesos" žodžiais tariant, nuo „galvažudžių"(!) ir „užsienio imperializmo agentų"...

Vis dėlto didžiausią pavojų „laisvintojams" sudaro vaikai, iš kurių auga būsimosios „galvažudžių" kartos. Kadangi ne kiekvieną vaiką įmanoma paskersti ar išgabenti „perauklėjimui" į Sovietų Rusiją, reikia su juo kaip nors kitaip susitvarkyti. Pavyzdžiui — atimti jam „asmeninį ginklą" — kojų arba ranką... Tuo tikslu sovietų karinėse laboratorijose išdirbta specialios rūšies mina, kuri atrodo kaip patrauklus, spalvotas žaislas, vadinamas „drugeliu". Tokius „drugelius" sovietų helikopteriai numeta per visą Afganistaną ant laukų ir pievų, kur daugiausiai mažamečiai piemenukai gano gyvulius. Vaiko protas ne didelis, o smalsumas — labai. Tą gerai žino sovietų „psichologai" (tikriausiai tie patys, kurie psichiatrinėse „gydo" sveikus). Vaikui už tokio nematyto „drugelio" čiuptelėjus, klastingoji mina sprogsta. Mažiukas paprastai išlieka gyvas, bet visam amžiui suluošintas. Vienu būsimu stipriu „liaudies priešu" mažiau.

Kitas „išlaisvintojams" pavojaus šaltinis — visko netekę apdriskę pabėgėliai. Paskutiniu metu sovietai pajuto, kad tokia jų didelė masė, susitelkusi gretimame Pakistane — kur prie jų prieina užsienio korespondentai ir iš kur stipresnieji vyrai, pasilsėję ir gavę ginklų (tiesa, menkų — „užsienio imperializmas" afganams šiuo atžvilgiu dar vis labai skūpus), per sieną vėl sugrįžta, kovoti į tėvynę — jiems tiek propagandos, tiek karo prasme gerokai žalinga. Užtat rusų ginkluoti helikopteriai pradėjo specialiai taikyti ir į kalnų takeliais bėgančių žmonių virtines, kad juos pribaigtų ar bent sulaikytų nepasiekus užsienio. Visi į pasienį vedantys keliai apjuosti masiniais bėglių kapinynais.

Sugaudyti gyvieji suvaromi į ištuštėjusius miestelius ar sostinę Kabulą, kur jų „priežiūrą" perima slaptoji policija, susidedanti iš rusų ir vietinių parsidavėlių. Kai kas vylėsi, kad pasauliui gal jau niekad nebeteks girdėti apie Stalino laikų „kūno mechanikus". Bet deja, jie „prisikėlė iš numirusiųjų" ir spiečiais sulėkė į Afganistano kalėjimus, kurių požemiuose jiems pristatoma dešimtys tūkstančių šviežių aukų. Ir vėl tas pats senoviškas nagų traukymas, odos lupimas, kaulų traiškymas, nesibaigiantis mušimas.... Bet per tą laiką nuo Stalino mirties negalėjo „nepažengti" ir „kūno mechanikos mokslas". Jis „praturtėjo" bent „psichologiškai". Naujos laidos mechanikai žino, kaip afganų kaimo vyrai pergyvena, kai įžeidžiamos jų moterys. Užtat jos dabar kankinamos seksuališkai pilnoje savo vyrų akivaizdoje. Dar „moderniškiau" — motinos verčiamos žiūrėti, kaip elektros šokais deginami jų kūdikiai. Tada tai jau tikrai pasiunta „muhadždinai galvažudžiai"...

To viso neįsivaizduojamo siaubo tiesiogiškai atsakingi ir jį visą nuo pradžios iki galo diriguojantys kaltininkai, aišku, sėdi Kremliuje. Tai — Černenka, Gorbačiovas, Gromyka ir visi kiti į juos panašūs sužvėrėję skerdikai. Jie pilniausia sąmone žino, ką daro, ir dėl to neprarandą nė vienos nemigo nakties. Jų sąžinė — „švari", nesgi jie padeda durniams amerikonams ieškoti „karo nusikaltėlių"... Ciceroje. *M. Dr.*

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS KILMĖ, PRASMĖ

Ištrauka iš paskaitos Amerikos Lietuvių kongrese

JUOZAS B. LAUČKA

(Tęsinys)

Delagacijos pareiškime, pacitavus Valstybės departamento liepos 23-čiosios aktą, buvo pasakyta: „Tai buvo akivaizdus, suprantamas ir neabejingas nusistatymo pareiškimas. Tai buvo veiksmas, pasmerkiąs nusižengimą, kurį įvykdė didelė valstybė prieš silpną tautą. Pagaliau sunaikinimo riksmą nustelbė balsas, raginąs laikytis teisingumo ir išminties, Mūsų žmonės buvo patenkinti, kad tas balsas atėjo iš didžiausios taiką mylinčios valstybės pasaulyje — Jungtinių Amerikos Valstybių. „Mes didžiuojamės, kad Jungtinės Amerikos Valstybės tvirtai laikosi politikos, neinančios į kompromisą su agresija.Pone Prezidente, Jūsų ryžtingas laikymasis teisingumo, teisės ir išminties įžiebė liepsną vilties — vilties, kad Lietuva vėl užims savo vietą tarp pasaulio tautų".

Rooseveltas atsiliepė į delegacijos pareiškimą žodžiu, todėl nedrįstu jo išsamiai atpasakoti, nes galėtų įsibrauti ir netikslumų. Tačiau norėčiau savo žodžiais pakartoti tą jo kalbos dalį, kurią geriausiai atsimenu ir kurios santraukėlę buvau anomis dienomis užsirašęs.

Rooseveltas sakė, kad mūsų delegacijos pareiškime padarytos „dvi klaidos". Pirmoji — Lietuva nėra netekusi nepriklausomybės, kaip Jūsų pareiškime pasakyta, bet jos nepriklausomybė tik laikinai atidėta į šalį. Ji būsianti vėl nepriklausoma, gal greičiau negu Jūs manote. Antroji klaida, tęsė prezidentas, yra teigimas, kad Lietuva yra maža (small) valstybė, nes už ją yra ir mažesnių valstybių. Belgija ir Olandija, mano protėvių šalys, tęsė prezidentas, nėra didelės valstybės, bet visi norime, kad jos būtų nepriklausomos. Jis gerai suprantąs Amerikos lietuvių sielojimąsi savo tėvų krašto likimu, nes ir jam rūpi Belgijos ir Olandijos likimas.

Norėčiau pastebėti, kad delegacijos pareiškime nebuvo Roosevelto minėtų „dviejų klaidų"... Jame buvo pasakyta, kad Lietuva „neteko laisvės", o ne nepriklausomybės. Antra, pareiškime žodžio „maža" irgi nebuvo. Buvo pavartotas žodis „weak", taigi silpna, nepajėgi atsispirti.

Iš Baltųjų rūmų delegacija, Šimučiui padėkojus prezidentui už priėmimą ir padrąsinančius žodius, tuojau nuvyko į Lietuvos pasiuntinybę — ten jos labai laukė P. Žadeikis. Išklausęs pranešimų, jis nuoširdžiai dėkojo delegacijai už atliktą žygį. Pasiuntinybėje svečiavosi ir dr. P. Daužvardis, atvykęs iš Chicagos drauge su L. Šimučiu. Tą pačią dieną LGT-bos narių sudėtis praplėsta, į ją formaliai įsijungiant ir socialdemokratams, kurių pagrindiniu atstovu buvo dr. Grigaitis. Tokiu būdu L.G. Tarybos rėmuose susijungė visos keturios pagrindinės pasaulėžiūrinės — ideologinės grupės. Vieningai sutarta, kad į LGT įsijungtų ir abu patriotiniai fraternaliniai susivienijimai — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Katalikų Susivienijimas. Tuo pat laiku papildyta ir pirmosios valdybos sudėtis, prie jau anksčiau minėtų šešių (pirm. L. Simučio, vicepirm. Petro Pivarono, sekr. K. Karpiaus, iždininko kun. J. Švagždžio ir narių M. Vaidylos ir J. Laučkos) prisidėjo P. Grigaitis, Bagočius, „Keleivio" redaktorius St. Michelsonas, SLA atstovas dr. M. Vinikas ir LKS atstovas Vincas T. Kvetkas.

1941 m. gegužės 15-tos posėdyje Chicagoje LGT nutarė vadintis Amerikos Lietuvių Taryba. Tame posėdyje nutarta steigti informacijos biurą, bet nebuvo lėšų nutarimui įvykdyti.Katalikų federacija norėjo, kad visos grupuotės prisidėtų lygiomis bendram iždui sukurti. Tačiau kiti su tuo nesutiko. Pagaliau 1943 metų sausio 8 dieną susitarta turėti Altos bendrą iždą, nesiremiant grupių įnašais.

Sutelkus visą veiklos centrą Chicagoje, nutarta Altos darbams vadovauti išrinkti vykdomąjį komitetą, kurio sudėtyje iš pradžių buvo pirm. L. Šimutis, sekr. P. Grigaitis ir ižd. M. Vaidyla. Vėliau vicepirmininku įsijungė adv. Antanas Olis. Baigus susiorganizavimą, atsirado bendram darbui netikėtų kliūčių.

1941 m. kovo mėnesį atvykus į JAV prezidentui Antanui Smetonai, ne visos srovės buvo vienodos nuomonės dėl jo viešo sutikimo ir priėmimo. Laikydamasis ankstesnio „džentelmeno" susitarimo vykdyti tik tokius darbus, kuriems pritaria visos kitos srovės, Altos vykdomasis komitetas pasirinko kelią nuošaliai laikytis nuo prezidento A. Smetonos priėmimo ir jam kelionės maršruto ruošimo. Dėl tokio neutralaus nusistatymo prez. A. Smetonos atžvilgiu tautininkų grupė pasitraukė iš Altos, suorganizavo Lietuvos vadavimo sąjungą, Amerikos lietuvių misiją ir labai ryžtingai veikė atskirai.

Altos vienybės pairimas tęsėsi net iki 1948 metų sausio 11 dienos, kai Pittsburghe įvykusiame Altos ir tautininkų delegacijų susitikime susitarta dėl tautininkų grįžimo į Altą. Šis susitarimas tapo tikrove tų metų rudenį. Nuo to laiko prasidėjo sklandus bendradarbiavimas tarp visų keturių grupių, vadovaujantis savitarpio pagarba ir pakanta.

Norėčiau pažymėti, kad vieningos veiklos sugrąžinimui daug iniciatyvos, kantrybės ir takto parodė inž. Antanas J. Rudis, tada dar nebuvęs Altos narys, bet turėjęs gerus santykius su tautininkų vadovaujančiais žmonėmis ir tapęs artimu L. Šimučio talkininku, ir dr. Pranas Padalis, Vliko įgaliotinis, atvykęs iš Paryžiaus 1946 metų lapkričio mėnesį. Nemaža talkos teikė kun. dr. J. Prunskis, Alena Devenienė, prof. K. Pakštas, dr. P. Vileišis ir kiti neseniai atvykusieji iš Europos. Iš Katalikų federacijos šalia jos atstovų Altoje, vieningos veiklos atgaivinimu rūpinosi ypač prel. Ignas Albavičius ir prel. Jonas Balkūnas.

Dar pridursiu, kad bendros veiklos idėja ypač sėkmingai vykdyta New Yorke. Ten 1941 metais New Yorke lietuvių taryba įsteigė organizacijų vadovybės ir keturių laikraščių redakcijas. Tarybai keletą metų pirmininkavo kun. Norbertas Pakalnis, sekretorium ir reikalų vedėju buvo adv. Kostas R. Jurgėla, vicepirmininkais keturi redaktoriai („Tėvynės" — Bajoras, „Amerikos" — Laučka, „Naujosios Gadynės" — Stilsonas ir „Vienybės" — Tysliava). New Yorko taryba nesivadino Altos skyrium, bet visada artimiausiai bendradarbiavo su Altos vadovybe.

Gilindamasis į Altos prasmę, norėčiau teigti, kad Altos įsteigimą ir jo veiklą iki šiol pateisino tokie jo pasisekimai ir žygiai:

1. Sujungimas pagrindinių organizacijų ir laikraščių į bendrą vienetą ir darbą pagelbėti Lietuvai atgauti savo valstybės suverenumo vykdymą.

2. Suorganizavimas Amerikos lietuvių delegacijos pas prezidentą F.D. Rooseveltą 1940 metų spalio 15 dieną ir tuo sustiprinus JAV nusistatymą nepripažinti Pabaltijo valstybių užgrobimo ir neteisėto smurtinio įjungimo į Sovietų Sąjungos sudėtį.

3. Tęsimas delegacijų pas prezidentus Trumaną, Eisenhowerį, Kennedį, Johnsoną.

4. Paruošti ir įteikti išsamūs memorandumai Lietuvos reikalu valstybės sekretoriams (Hull, Stettinius, Byrnes, Marshall, Acheson, Dulles, Herter, Rusk). Dažnai lankytasi Valstybės departamente.

5. Kontaktai su Kongreso nariais nuo pat pirmųjų Altos veiklos dienų.

6. Įsteigimas Bendrojo Amerikos Lietuvių šalpos fondo, kurio suorganizavimo reikalu tvirtai pasisakė pirmasis A.L kongresas Pittsburghe 1943 m. rugsėjo mėnesį. Tame kongrese — konferencijoje plataus masto šalpos organizavimą skatino kan. dr. Juozas B. Končius ir Alena Devenienė.

7. JAV Kongrese pravestas nutarimas sudaryti Atstovų rūmų komitetą, daugiausia žinomą kongresmano Kersteno vardu, Pabaltijo valstybių okupacijos aplinkybėms ištirti. Čia prisimintinas adv. Stepono Briedžio, inž. Antano J. Rudžio, adv. Kosto Jurgėlos ir Marijonos Kižytės įnašas į šio komiteto įsteigimą ir jo darbų vykdymą.

8. Įsteigimas New Yorke (1944 m.) Amerikos Lietuvių informacijos centro, veikusio iki 1965 metų ir leidusio išsamios informacijos apie Lietuvos padėtį biuletenį. Jo vedėju iki 1951 metų buvo adv. Kostas Jurgėla, o nuo 1951 m. Marijona Kižytė.

9. Sėkmingos pastangos drauge su Balfu ir kitų tautybių labdaros ir šalpos organizacijomis Valstybės departamente ir Kongrese, kad būtų priimtas išvietintų asmenų įsileidimo ir įkurdinimo įstatymas.

10. Pavykę žygiai prieš sovietinius kėslus prievarta grąžinti lietuvius pabėgėlius iš Vakarų Vokietijos stovyklų į okupuotą Lietuvą.

11. Budėjimas Lietuvos teisių sargyboje tokiuose tarptautiniuose forumuose, kaip Jungtinių Tautų steigiamais suvažiavimas San Francisco 1945 metais. (Altos stebėtojų delegaciją sudarė adv. Vincas Laukaitis, Vincas Kvetkus, plk. K. Grinius ir Marijona Kižytė. Jie ten bendradarbiavo su AL misijos delegacijos nariais — adv. Antanu Oliu ir kitais).

12. Laimėjimas „Amerikos balse" lietuviškų transliacijų, pradėtų siųsti į Lietuvą 1951 metų vasario 16 dieną. Šio tikslo Alta siekė be atvangos kelerius metus.

13. Kasmetinis Vasario 16-tos minėjimas JAV Kongrese nuo 1945 metų. Nuo 1954 metų Kongrese Vasario 16-tos minėjimas pradedamas lietuvio dvasiškio — kataliko ar evangeliko — invokacija.

14. Nuolatinis budėjimas, kad nenutrūktų Lietuvos valstybinio atstovavimo tęstinumas Jungtinėse Amerikos valstybėse, Vatikane ir kitur.

15. Jungtinės pastangos drauge su estais ir latviais ginti visų trijų Pabaltijo valstybių laisvės bylas vieninga veikla, sutelkta Jungtiniame Amerikos Baltų komitete (JABC), kurio įstaiga veikia Washingtono priemiestyje (Rockville) ir kuriame Altui jau daugelį metų atstovauja prof. Jonas Genys.

16. Altos pritarimas L. Bendruomenės susiorganizavimui Jungtinėse Amerikos Valstybėse 1951 m. lapkričio 16-17 d. suvažiavime New Yorke. Susitarime pabrėžtas LB uždavinys „rūpintis lietuvių kultūros ugdymu, lietuvybės išlaikymu ir apskritai lietuvių švietimo reikalais, Altai pasiliekant dirbti politinį darbą Lietuvai laisvinti, Balfui — šalpos sritį ir nepaliečiant kitų organizacijų veiklos".

17. Altos stambi finansinė parama Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo komitetui, kai jos labiausiai reikėjo. Tos paramos buvo daugiau kaip trečdalis milijono dolerių.

18. Altos talka Genocido sutarties pravedimui Kongrese. Šios sutarties autorius yra prof. Raphael Lemkin, Lenkijos emigrantas, artimai bendradarbiavęs su Šimučiu ir Grigaičiu, telkiant kongreso narių pritarimą šios sutarties priėmimui.

19. Sušaukimas jau dešimties Amerikos Lietuvių kongresų, pradedant 1943 metų Pittsburgo kongresu, kurio rengimo priešaky buvo dabartinis SLA pirmininkas Povilas Dargis. Kiekvienas kongresas turėjo savo paskirtį — vieni jų daugiau, kiti kukliau patarnavo didžiajam tikslui.

Suprantama, buvo ir nesekmių, tačiau jos negali užtemdyti Altos šviesios praeities ir jos reikalingumo. Altos atsiradimą ir veikimą įgalino mūsų daugialypės visuomenės žymjieji veikėjai ir pati plačioji visuomenė.

(Bus daugiau)

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS

Romanas

21

Lengva sakyti: atvažiuok, keli miškiniai sužeisti. Kaip ir kur juos operuosiu? Ligoninėj ar namuose? Iliuzijos. Beprotybė! Niekad apie tai nepagalvota, nepramatyta, bet vis drąsiai elgiamasi, kišama galva ir nieko neišmokstama. Žmonės, žmonės... Pirmiausia gelbėkite tą mirštantįjį. Dabar, tuojau...

Bet laikas slinko ir tik vakare atvažiavo senas daktaras su mergina ir įrankiais.

— Ar vešit į ligoninę? — paklausė Ždanys.

— Neįmanoma, nepriklausau. Darysiu tai, ką galėsiu.

Vyrai turbūt galvojo apie apšviestą operacinę salę, apstatytą aparatais, su seselėm ir laboratorija. Svajotojai, kaip vaikai, žaidžiantys mediniu revolveriu, nuo kurio nereikia mirti ar „auką" vežti ligoninėn. Kai Ždanys buvo berniukas — jo tėvams reikėjo duoti jam tikrus ginklus, ne žaislelius. Tada žinotų, kas žaidžiant su jais atsitinka...

Aišku, viskam pasiruošti neįmanoma. Taip būna gyvenime... Tik prisiminus, kad ir vokiečių kariuomenė nebuvo paruošta Rusijos šalčiui, jis kiek aprimo. Kariai buvo per plonai apsirengę. O, rodos, turėjo tai numatyti. Partizanai gi spontaniškai kovoja...

— Padėk, — jį paragino daktaras, ir jis iš apėmusio letargo pabudo.

Krūptelėjo, pajudėjo ir darė tai, ką šiek tiek iš kursų žinojo. Bet aš pilnai nemoku to, jis pagalvojo, mokiausi daugiausiai taktikos ir partizanams esu tik karinis patarėjas. Jei kovojama, reikia žinoti, kaip kovos baigiasi ir kaip peršautus vidurius vėl sudėti arba žmogų palaidoti... Tempiamus, krauju aplietais veidais nebuvo galima net atpažinti. Niekas nepajėgė ištarti nė žodžio. Nuplovus veidus, praėjusių kautynių įsiutintas Šarka atpažino sužeistuosius ir ėmė šautuvu gestikuliuoti. Vos spėjo kiti jį atitraukti ir apraminti. „Judošiai! Išdavikai!" — drebėdamas šaukė Šarka, paleido kelis šūvius į dangų visiems grasindamas.

Taip padedant daktarui ir galvojant, peršautais viduriais vyras krustelėjo, atsiduso ir užgeso. Vyrai jį išnešė kažkur ir turbūt slaptai darže palaidos be jokio ženklo. Kažkas apsiverkė tubūt begalvodamas, kad pagaliau baigėsi jo baisios kančios.

Ilgai pasidarbavęs senukas daktaras ištraukė šovinį iš kito partizano peties. Numestas metalas klaktelėjo į metalinę lėkštelę ir šalčio banga siūbtelėjo Ždanio krūtinėn, palengvindama jo kvėpavimą. Tarsi iš jo peties būtų tą geležį išplėšęs.

Daktaro pirštinės, chalatas, įtankiai, tvarsčiai, net grindys buvo kraujuotos. Bet Šarka dabar žiūrėjo į tai ramiai, lyg būtų prie to pripratęs, lyg tai nejaudintų jo. Bet ką galvojo? Ką miške oloj savo vyrams pasakys? Gal paprasčiausiai karišku žargonu praneš, kad vienas mirė operuojant, keliolika nukautų... Vyrai, žygiuojame toliau!

Ždanys nerimavo, nes čia ilgiau likti buvo nesaugu. Nėra laiko nei pasimelsti už kritusius, nei padėkoti geraširdžiui ūkininkui su tankiais antakiais ir ūsais. Į tolimas pavietes reikės žygiuoti toliau...

Daktarui triūsiant prie jauno, dantis sukandusio vaikino peršautos kojos, Ždanys laikė jaunuolio rankas ir abu tampėsi kaip grumtynėse. Kokie skausmai! Tos sukandžiotos lūpos, krešuliai ir tas noras gyventi... Ar tai turi ką bendro su praėjusiom kautynėm? Su to žmogaus idealais?..

Visa tai kartu sudėjus, jame tiesiog virte virė demoniška ironija. Partizanai su tuo retai susiduria. Jie galvoja, kad partizanavimas yra įdomi, herojiška ir graži užduotis. Girdėdami apie laimėtas kovas Kazlų Rūdos miškuose, nematė žaizdų, kančios ir mirštančiųjų siaubo. Keliais žodžiais, jei ką nors išgirsdavo, tie žodžiai įeidavo ir išeidavo iš jų ausų, kaip kokia sausa informacija. Ir todėl kova už savo kraštą atrodė pilna drąsos, be skausmingo tampymosi ir riksmų.

Kai daktaras aprišo jaunuolio koją, nusiėmė pirštines ir nusiplovė rankas, Ždanys paplojo jaunuoliui per petį, visiems padėkojo ir atsisveikindamas šeimininkei pasakė:

— Ar slaugysi abudu?

— Ar tau jų gaila?

— Gaila. Bet nėra laiko nė gailėtis.

— Nė susimąstyti? Blogai. Tai vėl bėgsit į kitas kautynes, kad užmirštumėt šitas?

Jai visa Ždanio skuba turbūt atrodė net nežmoniška ir lengvabūdiška, kai jai tuo tarpu čia reikės mėnesius du vyrus slapstyti ir prižiūrėti.

(Bus daugiau)

YRA ATSAKYMAS IR NUSMUKUSIEMS

Alkoholikų pagalba — Dievas ir jie patys

Nei vienam nepatiko giliai save tyrinėti, suvienodinti savo išdidumą ir prisipažinti trūkumus, reikalingus tobulam šio proceso pasisekimui. Bet mes matėme, kad kitiems šis procesas veikia, o savo gyvenime tik matėme beviltiškumą ir tuštumą. Kai tie, kuriems problema buvo išspręsta, kreipėsi į mus, mums nieko daugiau nebeliko, kaip tik pabandyti patiektus paprastus dvasinius įrankius. Mes atradome dangiškumo ir leidomės į ketvirtą dimensiją, apie kurią nė sapnuoti negalūėjome.

Faktas yra tas, kad mes pergyvenome gilų ir efektingą dvasinį patyrimą, kuris buvo protavimo būdo perversmas mūsų gyvenime, draugystėse ir Dievo visatoje. Pagrindinis raktas mūsų gyvenime šiandien yra absoliutiškai neabejotinas, kad mūsų Kūrėjas atėjo į mūsų širdis ir gyvena mumyse, yra tikras stebuklas. Jis pradėjo atlikti tuos dalykus, kurių mes niekuomet negalėjome įvykdyti patys.

Jeigu tu tikrai esi alkoholikas, kaip mes buvome, mes tikime, kad nėra kitos išeities. Mes buvome tokioj padėty, kad gyventi pasidarė neįmanoma, ir priėjome galą, iš kurio nebegalėjome grįžti net su žmogiška pagalba. Mums beliko tik du pasirinkimai: pirma, prieiti prie galo ir kiek galime bandyti ištrinti iš sąmonės mūsų nepakenčiamą situaciją, antra, priimti dvasinę pagalbą. Savanoriškai buvome pasiruošę dėti visas jastangas šitą vykdyti.

Žinomas amerikietis biznierius buvo gabus, protingas ir gero charakterio. Metai iš metų jis kapanojosi iš vienos sanatorijos į kitą. Jis turėjo pasitarimus su geriausiais psichiatrais. Nuvažiavęs į Europą, pasivedė žymaus daktaro globai (psichiatrui dr. Jung) ir gydymui. Nors iš patyrimo pasidarė abejingas, paliko gydymą su dideliu pasitikėjimu. Jo fizinė ir protinė padėtis buvo labai geram stovy. Labiausiai jis įgavo gilų supratimą, kaip jo protas veikia ir kad vėl susirgti būtų neįmanoma. Bet vistiek jis greit vėl pasigėrė. Dar daugiau jis sumišo, nes nebegalėjo rasti pasiteisinimo.

Grįžo jis pas tą daktarą, kurį labai gerbė, ir atvirai jo paklausė, kodėl jis negali pasveikti. Labiausiai jis norėjo atgauti savitvardą (self-control). Jis atrodė gana protingas ir išlaikė pusiausvyrą visais atžvilgiais. Tačiau jis visiškai neturėjo kontrolės prieš alkoholį? Kodėl taip yra?

Jis maldavo daktarą, kad pasakytų jam tikrą teisybę. Daktaras jam pasakė. Daktaro sprendimas buvo, kad jis beviltiškas. Jis nebegali atgauti savo vietos visuomenėje ir turėtų save užrakinti kur nors arba pasisamdyti asmeninę sargybą, jeigu nori išlikti gyvas. Tai buvo didžiai patyrusio gydytojo patarimas.

Bet šis žmogus šiandien dar gyvas ir laisvas žmogus. Jam nereikia asmeninės sargybos ir nėra kur nors užrakintas. Jis gali eiti, kur tik nori, šioj žemėj, kur kiti laisvi žmonės vaikščioja, be jokių nelaimių, su sąlyga, kad jis bus pasiruošęs išlaikyti tam tikrą paprastą praotavimo būdą.

Kai kurie mūsų alkoholikai mano, kad jie gali apseiti be dvasiškos pagalbos. Leiskite mums papasakoti, kaip mūsų draugo pokalbis su žymiu daktaru užsibaigė.

Daktaras sakė: "Tu turi chroniško alkoholiko protavimą. Aš nemačiau nė vieno, kuris, turėdamas tokį protą kaip tavo, galėtų pasveikti". Mūsų draugas pajuto, lyg pragaro vartai žvangėdami užsitrenkė.

Jis klausė daktaro: "Ar nėra išimčių?" "Taip", atsakė daktaras, "yra. Nuo senovės buvo išimčių iš padėčių kaip tavo. Kartas nuo karto alkoholikai yra turėję gyvybinį dvasišką pergyvenimą. Aš skaitau tuos atsitikimus kaip fenomeną. Atrodo jų prigimtis yra milžiniškas emocinis perkėlimas ir sutvarkymas. Idėjos, emocijos ir protavimo būdas, kuris tvirtai vadovavo anksčiau, staiga atmestas ir visiškai naujas supratimas ir tikslas pradeda dominuoti jų gyvenimą. Kaip tik aš bandžiau tavyje sukelti tokį emocinį perkėlimą (rearrangement). Daug kam padeda mano metodai šitą atsiekti, bet su tavo rūšies alkoholiku nesu turėjęs pasisekimo".

Mūsų draugas, išgirdęs daktaro žodžius, atsiduso, galvodamas, kad jis buvo geras Bažnyčios narys. Bet ši viltis buvo daktaro sugriauta, kai jis pasakė, kad, nors jo religiniai įsitikinimai yra geri, jo atveju nebūtinai laikoma gyvybiniu dvasišku pergyvenimu.

Tai ir buvo ta žiauri dilema, kurioje mūsų draugas atsidūrė, kai jam įvyko tas nepaprastas pergyvenimas, kuris, kaip anksčiau minėjome, padarė jį laisvu žmogumi.

Mes taip pat beviltiškai skęstantys vyrai, ieškojome išsigelbėjimo. Nors iš pradžios atrodė pagalba, kaip silpna virvė, bet ji pasidarė meilinga ir galinga Dievo ranka. Mums duotas naujas gyvenimas arba labiau mėgstamas vadinti "gyvenimo būdo planas", kuris tikrai veikia.

Žymus Amerikos psichologas William James savo knygoje "Varieties of Religious Experiences" nurodo daugybę būdų, per kuriuos žmogus atrado Dievą. Mes nenorime įtikinėti, kad tik vienu būdu galima įgyti tikėjimą. Jeigu tą, ką mes išmokom, pajautėm ir matėm, iš viso ką nors reiškia, kad mes visi — nesvarbu, kokios rasės, tikėjimo, tautos ar spalvos — esame gyvo Kūrėjo vaikai, su kuriuo galime turėti santykius, jeigu esame pasiruošę ir užtenkamai sąžiningi pabandyti paprastas ir suprantamas sąlygas to siekti. Tie, kurie turi religinius įsitikinimus, neras trukdymų jų tikėjimui ar ceremonijoms. Tarp mūsų nėra trynimosi dėl šitokių reikalų.

Ne mūsų reikalas, kokiai religijos organizacijai mūsų nariai individualiai priklauso. Čia turi būti kiekvieno asmeniškas reikalas, kokiai jis Bažnyčiai prklausė ar dabar pasirinko. Ne visi priklauso religinėms organizacijoms, bet daug iš mūsų yra tokių organizacijų nariai.

Mes norime paaiškinti apie alkoholizmą, kaip mes jį suprantame. Taip pat daug buvusių agnostikų klasėje šiandieną yra mūsų narių. Nuostabu matyti, kad tokie įsitikinimai nesudaro kliūčių dvasiškam pergyvenimui.

Alkoholiks Anonymous knygoje rasite tikslius nurodymus, kaip mes pasveikome. Taip pat rasite 42 asmeniškus pergyvenimų pasisakymus. Kiekvienas individas savo žodžiu papasakoja ir pareiškia savo nuomonę, kaip jis sukūrė santykius su Dievu. Tai parodo teisingą skersinį piūvį mūsų narių ir aiškiai apibrėžia, kas iš tikrųjų atsitiko jų gyvenime.

Mūsų viltis yra, kad daug alkoholikų vyrų ir moterų, draugai nelaimėje, matys šiuos puslapius. ir pilnai tikime, kad tik mes, atskleidę save ir savo gyvenimus, galime įsitikinti ir sakyti: "Taip, aš esu vienas iš jų, aš tikrai turiu tą būtybę".

Žinomas amerikietis biznierius, apie kurį kalbėjome, buvo A. A. steigėjas Bill Wilson. Jis mirė 1971 metais sausio 24 dieną, blaivus daugiau kaip 30 metų.

Diamantė

Savižudybė yra paskutinis netikėjimo žodis.

H. Balzac

LIETUVOS AUKŠTUMOS

J. MIŠKINIS

Turbūt visi prisimenam iš Lietuvos georgrafijos pamokų, kad Lietuvos žemės paviršius sudarytas buvusių ledynų. Ledynai atnešė iš Suomijos ir Švedijos įvairiausias medžiagas: molį, žvyrą, akmenis, vanduo vienur suplovė molynus, suklostė smėlynus ar žvyrynus, kitur išrausė plačius upių slėnius. Po ledynų sąnašomis daug kur yra senesni uolienų sluoksniai, kurie milijonus metų susiklostė kitados buvusių jūrų dugne. Juose randama suakmenėjusių seniausių gyvių likučių — fosilijų, iš kurių sprendžiama apie sluoksnių senumą. Kai kurie sluoksniai yra susidarę iš kreidos, kalkakmenio arba gipso. Kreidos sluoksniai į paviršių išeina Nemuno slėnyje, o kalkakmenio — Akmenės, Žagarės, Pasvalio ir kt. vietų apylinkėse. Gipso yra tarp Biržų ir Pasvalio. Kai kurie senieji sluoksniai turi mineralinių druskų, iš kurių išteka mineralinis vanduo, naudojamas gydymo reikalams. Žymiausios tokio mineralinio vandens versmės yra Druskininkuose, Birštone, Stakliškėje, Kaune, Pasvalyje, Linkėnuose, prie Pabiržės ir kitur.

Aukščiausios Lietuvos kalvos yra pakraščiuose, nes viduriu tęsiasi žemuma. Už kelių kilometrų į rytus nuo Krėvos yra aukščiausioji Lietuvos vieta, iškilusi 320 metrų aukščiau jūros. Alšėnų apylinkėje yra antrasis aukštumu — 311 m. Čiupiškio kalnas. Iš viso Vilniaus krašte yra 15 kalvų, aukštesnių kaip 250 m. Žemaitijos kalnai yra garsūs pavadinimais ir vaizdų gražumu: Medvėgalis (234 m.) esąs į pietus Lukšto ežero; Šatrija (227 m.) į rytus ir Lopaičių kalnas (211 m.), pakeliui iš Tverų į Telšius. Pietų Lietuvoje aukščiausias kalnas yra Pavištaičių kaime (287 m.).

Kai kurie Lietuvos kalnai žinotini ne dėl savo aukštumo. Rambynas, dešiniame Nemuno krante, tarp Tilžės ir Ragainės, yra tik 46 m. aukštumo, bet plačiai žinomas kaip Mažosios Lietuvos tautinė šventovė. Birutės kalnas Palangoj dar žemesnis, vos 20 m. aukštumo, bet jis lietuvių tautos branginamas dėl gražių padavimų. Nuo Kalninės kalno, esančio šiaurės rytų Lietuvoj, tarp Dukšto ir Rimšės, matyti net 15 tviskančių ežerų. Nuo Rakalnio akims atsiveria žavingas Trakų gamtos gražumas, o nuo Ladakalnio pamatome Kirdeikių apylinkės ežeryną, miškus ir kalvas.

Lietuva garsi pasauly dar viena kalnų rūšimi — piliakalniais. Tai kalnai, kuriuos mūsų protėviai buvo pavertę pilimis. Vieni piliakalniai supilti dar akmens amžiuje, kai kuriuose iš jų būta gyvenamų vietovių. Svarbiausias jų uždavinys — apylinkei gintis nuo priešų. Seniausiųjų laikų piliakalniai nedideli ir tik vietos žmonių žinomi. Vėlyvesniųjų laikų piliakalniai žymai didesni. Jų šlaitai nukasti stačiai, aplink juos yra užsilikę pylimo žymių. Tokie piliakalniai stūkso aukštose vietose, arti vandenų: upių bei ežerų. Kai kuriuose randama akmens amžiaus kultūros žymių.

Dzūkijoje prie Nemuno krantų piliakalnių yra visa grandinė. Atrodo, kad jie turėję didelės strateginės reikšmės. Tokių piliakalnių viršūnėse būdavo sargybos, kurios, pastebėjusios priešą, duodavo žinią kitoms pilims. Stipresni vyrai bėgdavo į pilį gintis, silpnesnieji, moterys ir vaikai bėgdavo į girių tankumynus.

Dzūkijoj yra piliakalnių, prie kurių iš trijų pusių nebuvo galima prieiti. Jie būdavo apsupami pylimu. Tarp kalno ir pylimo — gilus griovys, į kurį galima ir vandens prileisti. Viršų dar aptverdavo stačia rąstų tvora. Iš tokios pilies per balą eidavo siauri, vingiuoti, akmenimis grįsti keliai, apaugę žole arba apsemti vandeniu. Tik vietos gyventojai juos težinodavę; priešai jais negalėdavę pasinaudoti. XIV amžiuje jau buvo mūrinamos i šakmenų bei plytų pilys. Jose gyveno karo vadai ir kariai.

Iš žymesniųjų tokių piliakalnių Dzūkijoje pažymėtini: Lišakiavos, Merkinės, Punios, Rudaminos, Aukštadvario ir Kernavės. Gedimino kalnas Vilniuje, Pyplių, Seredžiaus ir Veliuonos — Nemuno pakrantėje, žemiau Kauno; Eketės, Skomantų, Gondingos, Impiltiės, Apuolės, Džiugo, Papilės ir Medvėgalio — Žemaitijoje. Vorutos prie Anykščių, Ukmergės, Taurapilio ir kt.

Lietuvoje yra daug alkaviečių. Tai tokios vietovės, kurios senovėje buvo skirtos tikybos reikalams.

Išprašyti iš dievų šviesaus pomirtinio gyvenimo sentėviai į šventuosius gojus, į alkavietes ir Romuvas nešdavo aukų. Savo kunigus, krivius ir krivaičius melsdavo parengti kelią į geresnį pasaulį. Senovės lietuviai visą laiką jautė aplink save stiprią jėgą, didelę pasaulį valdančią galybę, kuriai jie visi priklausė ir prieš kurią lenkėsi, jausdamiesi esą menki ir silpni. Visuose gamtos reiškiniuose jie jautė didelę dievybę.

Alkaviečių apstu Lietuvoje. Dažniausiai tai ežero salelės, atskiri kalneliai ir net nedideli piliakalniai. Tokie kalneliai vadinasi alkakalniais, šventakalniais. Porinama, kad ten dabar gyvena velniai, raganos, esą nugrimzdusios bažnyčios ir t.t. Kai kuriose vietovėse yra užsilikusių alkakmenių, kurie, sako, buvę senovėje aukurai.

Milžinkapiais arba senkapiais vadinamos laidojimo vietovės. Tokie milžinkapiai, įvairaus didumo ir pavidalo, yra supilti iš žemių, o kai kur sudėti iš akmenų ant sudegintų ir, retai nedegintų lavonų.

Milžinkapiai būdavę pilami iki XIV amžiaus, t. y. ligi kol lietuviai priėmė krikščionybę. Bet ir po to žuvusiems karuose lietuviai dažnai pildavę aukštas kalveles. Vietomis tokios kalvos Dzūkijoje yra apaugusios didžiuliais miškais. Lietuvos nepriklausomybės metais, gerinant vieškelius, kasant žvyrių, buvo paliesti milžinkapiai. Be sudegintų lavonų pelenų buvo rasta ir karišku ginklų: iečių, pinigų (monetų, žalvarinių sagučių, apyrankių ir kitokių senoviškų daiktų bei puošmenų. Tokie radiniai buvo atiduodami muziejams, k. a. Vytauto Didžiojo muziejui Kaune.

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija
2615 West 71st Street, Chicago, IL 60629 737-2110
1445 So. 50th Avenue, Cicero, IL 60650 656-2201

NUKREIPKITE $ SAVO SOCIALINIO DRAUDIMO ČEKIUS TIESIOGINIAI Į

KASA

NES TAIP

GREIČIAU... pinigai ateina tiesiai į Jūsų sąskaitą. Nereikia gaišti vaikščiojant į banką ir laukiant jį iškeisti arba deponuoti.

PATOGIAU... nereikia rūpintis ar čekis ateis laiku ar pavėluos. Jūsų pinigai visada laiku pasieks Kasos Kredito uniją.

PELNINGIAU... pinigai atėję į Jūsų sąskaitą nuo pirmos dienos neš palūkanas. KASA tebemoka patį aukščiausią (9%) nuošimtį.

SAUGIAU... pinigai persiųsti betarpiai ir laiku į Jūsų Kredito uniją. Nereikia laukti paštininko, nei abejoti pašto patarnavimu.

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu $6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

KRYŽELIAI ARKTIKOJE

MATILDA MĖLIENĖ

Suėmimas ir gyvenimas bolševikų rojuje

Matilda Strimaitytė-Mėlienė buvo suimta ir išvežta 1941 m. birželio 14 d. Po 15 metų baisaus išgyvenimo jai pavyko grįžti į Lietuvą ir pasiekti vakarus.

Knygą išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė Chicagoje 1981 m. Atspausta "Draugo" spaustuvėje.

Kaina su persiuntimu $6.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 36 ct. valstijos mokesčio.

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

NEIŠSKIRIAMI TRYS NEŽINOMIEJI

ŽMOGUS. PASAULIS. DIEVAS.

(Sekant Roberts Geulluy La vie de foi et Tashes terrestres)

Knygoje yra keturios dalys: Tikėjimas į Dievą tveréją. Tikėjimas į Dievą Išganytoją. Uždaviniai, kurie turi pavykti. Pralaimėjimus paversti laimėjimais. Pabaigoje, kaip Atpirkimas pakeitė pasaulį ir klusnumas mūsų pašaukimui.

Skaitytojas, kuris stebi dalykus, šioje knygoje ras naudingų minčių, padedančių geriau suprasti save ir žemiškojo gyvenimo kelią.

Leidinys didelio formato, 264 psl. Spausdino "Draugo" spaustuvė 1982 m. Kaina su persiuntimu 6 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Naujienos lietuviškai!

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.

Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-6035.

Panevėžio vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Šiame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai...

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracinei veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Poušnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

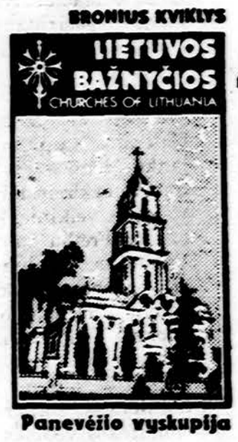

Panevėžio vyskupija

UŽSISAKYKITE "DRAUGO" PLATINIMŲ KNYGŲ

KATALOGĄ,

kuris su persiuntimu kainuoja tik

vienas ($1.00) doleris

Kataloge rasite didelį, įvairių knygų pasirinkimą, kurios išleistos laisvame pasaulyje. Užsakymus siųskite:

"DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

AR ATMINSI

Sol. DANA STANKAITYTĖ

Tai antroji, mūsų iškiliosios sol. STANKAITYTĖS plokštelė, kurioje ji įdainavo savo lyrinių pajautimu, švelnumu, lietuvių žinomų kompozitorių dainas, kaip Klovos—Močiutės dvarely. Kačanausko—Kad aš našlaitėlė. Banaičio—Savo skambančia daina. Kačinsko—Paslaptis. Gruodžio—Rūta. Sodeikos—Benamių daina. Dambrausko—Kaip krinta lapai. Račiūno—Ar atminsi. Laumenskienės—Vakaras. Jakubėno—Žemė kryžių ir smutkelių. Budriūno—Šauksmas. Prie piano muz. Alvydas VASAITIS. Išleido AG RECORDS. Kaina su persiuntimu $11.00. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 200 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana Kalėdoms ar kitomis progomis.

Published by VA NOSTRAND REINHOL CO., New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu $28.10. Illinois gyventojai dar prideda $1.62 valst. mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

RAIMUNDO LAPO KNYGOS SUTIKTUVĖS

Philadelphijos LB apylinkės valdybai per radiją ir spaudą pradėjus garsinti, kad gruodžio 9 d. Šv. Andriejaus parapijoj vyks supažindinimas su jauno autoriaus Raimundo M. Lapo knyga „Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909-1979", pasipylė įvairūs klausimai: kasgi yra tas Lapas? Visai negirdėta pavardė. Tai kaipgi jis galėjo parašyti lietuvišką knygą? Apie ją beveik nieko neteko pastebėti spaudoje. Nedaug ką apie Lapą galėjo pasakyti ir rengėjai. Jie tik tvirtino, kad jis plačiai yra žinomas Chicagoje ir kvietė į sutiktuves atsilankyti.

Minėtą dieną po pamaldų salėje susirinko, galima sakyt, skeptikų būrys, kuriame buvo matyti ir jaunų akademikų. Jų tarpe išvydome smulkaus sudėjimo, inteligentiškos išvaizdos, judrų, su barzdele, jaunuoliškai atrodantį vyrą. Tai tokie pirmieji įspūdžiai R. Lapą pamačius. Su svečiu ir jo knyga susirinkusius supažindino aktorė Julija Dantienė.

„Raimundas Lapas, kuris yra 30 m. amžiaus, gimė Chicagos apylinkėje. Ten lankė Melrose Parko lituanistinę mokyklą ir dalyvavo lietuviškame veikime. Baigęs gimnaziją, Freiburgo universitete, Vokietijoj, studijavo filologiją, prancūzų, vokiečių, rusų kalbas ir įsigijo magistro laipsnį. Vėliau studijas gilino Šveicarijoj. Turi ir antrą magistro laipsnį iš bibliotininkystės. Dabar dirba kaip bibliotekos vedėjas. Veikia su vadinama AABS organizacija, t.y. Association for Advancement of Baltic Studies. Buvo mokslo bei kūrybos komitete ir kūrybos simpoziume bus dailėtyros sekcijos vadovas. 10 m. dirbo Juozo Žilevičiaus muzikologijos archyve, 2 m. Chicagos „Margučio" radijo valandėlės pranešėju ir apie metus laiko turėjo savo radijo programą, pavadintą „Muzikinis kaleidoskopas". Tą programą jis transliuodavo 5 dienas savitėje. Dabar parašė knygą „Ten ekrane sužibus".

Kad ir iš trumpo supažindinimo paaiškėjo keli svarbūs dalykai: neeiliniai Lapo gabumai, didelis darbštumas, gilus šaknų įleidimas lietuviškos veiklos kloduose. Darėsi aišku, kad jis yra stiprus intelektualas, laisvai vartojantis lietuvių kalbą.

Kalbėdama apie jo leidinį, Dantienė pastebėjo: „Ši Raimundo Lapo knyga yra tikrai dailiai atrodanti su dailininko Petro Aleksos aplanku, 384 puslapių dydžio, gražaus formato. Tai daug laiko reikalaujantis darbas. Autorius, aptaręs kinematografijos gimimą Prancūzijoj, pereina prie pirmo seanso, įvykusio 1896 m. Vilniuje. Juo vilniečių susidomėjimas buvo labai didelis, ir žiūrovai turėjo mokėti 30 — 50 kapeikų. Pagal anuos laikus tai buvo labai aukšta kaina".

Iš knygos citatų paaiškėjo, jog pirmutinis pasirodęs filmų operatorius Lietuvoje 1909 m. buvo Amerikos lietuvis Antanas Račiūnas. Jis ten lankėsi kelis kartus ir grįždamas atsiveždavo didžiausią dovaną atskirtiems nuo tėvynės tautiečiams — savo darytus filmus su jų gimtosiomis vietomis, gamtovaizdžiais. kaimo ir miesto buitimi, svarbesniais kultūrinio gyvenimo įvykiais. Jais susidomėjimas senosios lietuvių išeivijos tarpe buvo labai didelis.

„Knygoje, tęsė toliau kalbėtojai, autorius duoda įdomių faktų apie pirmuosius lietuvių žingsnius filmų gaminime, aprašo didelį darbą nuveikusius brolius Motūzas ir daugelį kitų filmos meno darbuotojų: Dobužinskį, Klimą, Jesiukonį, Sakalauską, Milių ir kitus. Nemažai dėmesio skiriama Birutės Pūkelevičiūtės spalvotam filmui „Aukso žąsis", Šluto lietuviškai televizijai Chicagoje, Lietuvių foto archyvui ir jo steigėjui kun. Algimantui Keziui, lietuvių aktoriams amerikiečių filmose, kaip Rūtai Lee-Kilmonytei, Ann Jillian-Jūratei Nausėdaitei, Joanai Šimkus, Jack Šernui, Laurence Harvey, Charles Bronson — Kaziui Bučinskiui, broliams Mekams ir daugeliui kitų, kurie daugumai net nebuvo žinomi, kad jie yra lietuviai. Knyga yra tikra Amerikos lietuvių kinematografijos enciklopedija".

Po to žodį taisyklinga lietuvių kalba tarė pats autorius. Jis pareiškė, kad knygos rašymui įkvėpimo gavo 1975 m., kada buvo pradėta leisti Amerikos lietuvių enciklopedija. Tada jam kilo mintis kiek galint detaliau pagvildenti Amerikos lietuvių kinematografijos raidą. Tikėjosi, kad su knygos pasirodymu gal kinematografijos menu susidomės mūsų jaunoji generacija ir šį reikalą pastatys ant tvirtų kojų, kaip kadaise svajojo mūsų didysis teatralas Juozas Vaičkus.

Kad susidarius pilnesnį vaizdą apie knygą, galima pastebėti, kad ji suskirstyta į tris didžiulius skyrius. Pirmajame įdomia forma paliečiama Amerikos lietuvių kinematografijos raida, 1909 m. prasidėjusi primityviais filmavimo aparatais ir užsibaigusia brolių Motūzų garsiniais spalvotais filmais, susuktais Lietuvoje ar čia Amerikoje. Šiame skyriuje aptariamas ir filmas, pagamintas pagal Sinclair romaną „The Jungle" (Raistas).

Antrasis skyrius apima perijodą nuo 1946 iki 1979 m. Jį skaitant teko kiek nustebti, nes sužinoma, kad šiame laikotarpyje į amerikiečių kinematografijos pramonę, baigę mokslus, dirbti nuėjo apie 15 jaunų žmonių, daugiausia gimusių Lietuvoje prieš pat paskutinį karą ar jo metu.

Labai įdomus yra paskutinis skyrius, pavadintas „Lietuvių kilmės aktoriai filmų ekrane". Jame yra per 40 biografijų žmonių, kurių daugumas dirbo ar tebedirba Hollywoode, Jų tarpe yra ir mūsų garsiosios kino žvaigždės. Iki knygos pasirodymo, turbūt, mažai kas težinojo kad yra tiek daug lietuvių kilmės aktorių. Leidinio gale yra 11 puslapių apimanti anglų kalba knygos santrauka.

Norisi pastebėti, jog tai nėra koks mėgėjiškas ar atkištinis darbas, o moksliškai apdorota studija, kuriai autorius paskentė 8 m. (ją pradėjo rašyti būdamas vos 22 m.). Graži taisyklinga kalba, papuošta lengvu stiliumi. Susidaro įspūdis tarsi tai būtų seno, įgudusio rašytojo darbas. Knyga gausiai iliustruota kinų ekrano aktorių, filmuotojų bei senovinių kino reklamų nuotraukomis. Pridėjus dar gerą leidinio popierių ir kietus viršelius su dailiu aplanku, atrodo, jog ir norint autoriui būtų sunku ką prikišti. Knyga skaitydamas apsčiai malonumo patirs ne tik filmo meno mėgėjai, bet ir tie, kurie domisi mūsų išeivijos kultūrinio gyvenimo istorija.

Po kalbų buvo rodomas spalvotas brolių Motūzų susuktas filmas su taikliais komentarais. Tai buvo tarsi labai įdomi, tiesiog jaudinanti ekskursija po nepriklausomą Lietuvą. Buvo stabtelėta ir prie olimpiados, įvykusios 1938 m., kurioje labai plačiai nuskambėjo krepšininko Prano Lubino pavardė, vaizdų demonstravimo.

Filmui pasibaigus, žmonės puolėsi pirkti Lapo atsivežtas knygas, kurias jis mielai autografavo. Netrukus jos visos atsidūrė susirinkusiųjų rankose. Kalbantis su svečiu, paaiškėjo, kad Philadelpjija pirmoji suruošė jo knygos sutiktuves. Ateinančių metų kovo — balandžio mėnesiais Lapas yra pakviestas į Hartfordą, Bostoną, Los Angeles ir Washingtoną. Kitos kolonijos, norinčios suruošti sutiktuves, gali kontaktuoti knygos autorių. Jaunas akademikas buvo dėkingas Julijai Dantienei už supažindinimą su jo knyga, o Teresei Gečienei už sutiktuvių suruošimą. Dalyviai, kurie į kultūrinę popietę rinkomės, iš jos išėjome su pasididžiavimu, kad jaunojoje kartoje dar turime tokių, kai Raimundas Lapas. Tai buvo maloni staigmena.

Bronius Vaškaitis

Sol Algis Grigas pasirašo savo dainų ir arijų plokštelę artimiesiems specialioje vakaronėje.

Žvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai prideda $1.50 valstijos mokesčio.

GRYBS, GRYBS

Lietuviškas dainorėlis mažiesiems

Leidinėlis paruoštas rūpestingai, dainos ir iliustracijos lengvai suprantamos. Tai graži dovana mažiesiems. Parinktų eilėraščių muziką atkūrė — Daiva Matulionytė de Sa Pereira. Iliustracijos — Raminta Baukytė-Lapšienė ir Renatė Anysaitė-Gudat. Techniškas paruošimas ir pagalbiniai darbai — — Raminta Raslavičiūtė - Saib, Laima Bačinskaitė-Salčiuvienė ir Austė Paliokaitė - Vygantienė. Išleido Lietuvių-Amerikiečių priešmokyklinio amžiaus samburis. Spaudė "Draugo" spaustuvė. Didelio formato, 84 psl. Kaina su persiuntimu 4 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DABARTINĖ LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA

Redagavo JUOZAS VAIŠNYS, S.J.

Leidiniui medžiagą apie svetimųjų tikrinių vardų rašymą paruošė prof. dr. Antanas Klimas, o apie rašybą ir skyrybą — Juozas Vaišnys, S.J. Išleido JAV LB Kultūros taryba 1982 m. Mecenatas — Lietuvių Fondas.

Spaudė N. Pr. Švč. Marijos Seserų spaustuvė, Putnam, CT. Kaina su persiuntimu $3.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

TIKROJI LIETUVA

Algirdas Gustaitis

Šis leidinys yra didelis įnašas į mūsų istorinio Lietuvos žemėlapio aiškinimą, nes joje paskelbti įvairūs dėstymai daugiau sudomins lietuvių tautos praeitimi ir padės geriau suprasti Lietuvos žemėlapį. Knyga, kuri yra didelio formato, kieti viršeliai, talpina 79 žemėlapius ir 172 iliustracijas. Išleido Lietuvių Šaulių są-ga Tremtyje 1983 m. Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniu nuo 1715 m.

O kai žmonės taip ilgai ką nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera.

Sveiks.

Imported by The Jos. Garneau Co., N.Y., N.Y. © 1981. 80 proof

ŽIBURĖLIAI

Atlieka lietuvių kompozitorių kūrinius:

Raminta LAMPSAITYTĖ-KOLLARS, fortepijonas
Vilija Mozūraitytė, altas
Vytenis Marija Vasyliūnas, vargonai
Michael Kollars, smuikas

Fuga — M.K. Ciurlionis. Žemė kėlė žolę. Ėsk, karvute. Obelėlė. Alaus, alaus — Juozas Gruodis. Meditacija — Vytautas Bacevičius. Improvizacija vargonams — Jeronimas Kačinskas. Raudos I ir II — Konstancija Brundzaitė. Sonata smuikui — Jonas Švedas. Kaip marių bangos. Prisilietimas — Osvaldas Balakauskas. Vakaro meditacija — Julius Gaidelis. Europos lietuvių meno ratelis. ATC - Records, Hamburg, Germany. Kaina su persiuntimu $11.00. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

Įsigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKŪNAS - LA GIOCONDA - TOSCA TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu $7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling $8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

Eduardo Cinzo

naujausias romanas

„ŠVENTOJO PETRO ŠUNYNAS"

Intriguojančių įvykių pynėje aštrias šių laikų problemas kelianti knyga.

Išleido „Ateities Literatūros Fondas". Knyga gaunama ir „Drauge", kaina $10.00. su persiuntimu — $11.00

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Marquette Park Family Physician Center

Robert Bonk, D.O.
Chief of Staff

Kathleen Casper, D.O.

Osteopathic Family Physicians

Opening in January

at

6604 S. Kedzie Avenue

Extended Hours
Monday - Thursday 10:30 a.m. - 8 p.m.
Friday 10:30 a.m. - 6 p.m.
Saturday 10 a.m. - 4 p.m.

Routine & Urgent Office Visits
Pediatrics - Obstetrics/Gynecology
Injuries - Illness - Casting
Osteopathic Manipulative Therapy
Laboratory and X-rays

Health Care for the Whole Family

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

PAVYKĘ VAJAI

Negausi skaičiumi, bet žinoma Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselių darbais ir pasiekimais, Putnamo lietuviškoji kolonija remia lietuviškus darbus ne tik sambūrių ir organizacijų vadovavimu, juose dalyvavimu, bet ir gausiai finansiškai. Vien tik LB švietimo reikalams rugsėjo mėn. suaukojo 355 dolerius. Tuo pat laiku Lituanistinei katedrai — 510 dol. Lapkričio mėn. Balfui surinkta 608 dol.

Žinoma, kad be jokių vajų buvo paremti Liet. Katal. Bažnyčios Kronikų išleidimas, Lietuvių teisėms ginti komiteto veikla, Lietuvių Katal. pagalbos veikla, Alkos archyvas ir kt.

Vajų pravedimu rūpinosi dr. J. Kriaučiūnas ir Anne Zalonis (Žalionytė), o didesnes aukas įteikė prel. V. Balčiūnas, dr. Č. Masaitis, kun. A. Petraitis, vienuolyno seselės ir J. ir M. Kriaučiūnai.

NAUJA SESELĖ

Gruodžio 8 d., Marijos šventės dieną, vienuolinius įžadus padarė jauna seselė, amerikietiškos airiškos kilmės, adoptuota lietuvaitė, Maureen Maloy, pasirinkdama vienuolynui Marijos Pranciškos vardus. Šventei ir įžadams priimti buvo atvykęs vyskupas P. Baltakis. Tai buvo ne tik vienuolyno, bet ir daugeliui apylinkėje gyvenančių lietuvių šventė.

IŠRINKTA LKM AKADEMIJOS IŽDO ADMINISTRACIJA

Lietuvių Katalikų mokslo akademijos nariai, gyveną JAV, sušaukė suvažiavimą — susirinkimą gruodžio 9 d. vienuolyno Raudondvaryje pasitarti akademijos reikalais ir išrinkti valdybą, kuri rūpintųsi finansiniais reikalais. Dalyvavo tik 19 narių, bet to užteko kvorumą sudaryti.

Susirinkimas pradėtas prel. V. Balčiūno malda. Sekė mirusių narių prisiminimas ir malda už juos. Praėjusio susirinkimo sekr. prel. Balčiūno perskaitytas protokolas — priimtas. Pranešimas padarė pirm. dr. V. Vygantas apie akademijos spaudai paruoštus leidinius, bet jiems išleisti trūksta lėšų, ir ypač apie akademijos nuosavybių administravimą, prel. Balčiūnas — apie sėkmingą „Krikščionio Gyvenime" veiklą, nes vis išleidžiami nauji religiniai veikalai, ir dr. vet. A. Stankaitis — apie Alkos reikalus. Dr. J. Kriaučiūnas papildė dr. Stankaičio pranešimą, paminėdamas kai kurias Alkos rūpinimosi detales. Iždo reikalus pranešė J. Vembrė, ypač pasidžiaugdamas Alkos rėmėjų duosnumu. Pranešimai neiššaukė jokių diskusijų.

Alkos išlaikymo fondo steigimas, iškeltas kelių susirinkusių, atidėtas, nors jau įstatai paruošti, nes aiškinamasi apie fondo administravimo, Alkos valdybos veiklos ir centro valdybos derinimo reikalus.

Svarbiausias susirinkimo tikslas buvo išrinkti valdybą, kuri ir toliau rūpintųsi akademijos finansiniais reikalais (ši valdyba nesikiša į organizacinius reikalus), ypač: užtikrinti sąlygas, kad aukos akademijai ir jai priklausantiems padaliniams „Krikščionio Gyvenime" ir Alkos būtų atleistos nuo pajamų mokesčių. Valdybon išrinkti, išvardijant raidyno seka, prel. V. Balčiūnas (perrinktas) — lieka sekretorius, kun. R. Krasauskas (per.), dr. J. Kriaučiūnas, dr. Č. Masaitis (per.) — lieka vykdomuoju vicepirm., dr. vet. A. Stankaitis (per.), R. Taunienė (per.) ir dr. V. Vygantas (per.) — lieka pirmininku. J. Vembrė paprašytas ir toliau tvarkyti iždo reikalus. Kontrolės komisijon išrinkti seselė Augusta Sereikytė, inž. A. Girnius ir dr. vet. A. Valiuškis.

Susirinkimui baigiantis sužinota, kad New Yorke mirė akademijos leidinių mecenatė E. Mickeliūnienė, už ją susirinkusieji pasimeldė, vadovaujami prel. Balčiūno.

NAUJA PUTNAMIETĖ

Į Putnamą nuolatiniam apsigyvenimui atvyko Marija Noreikienė iš Baltimorės. Ji tuojau įsijungė į darbus — slaugo globos reikalingus Matulaičio namuose. Dr. Č. Masaitis, seselių rėmėjų centro valdybos pirm., gruodžio 15 d. savo namuose suruošė atvykusios ir vietos lietuvių susipažinimo popietę, kur visi maloniai kelias valandas pabendravo.

APYLINKĖS SERGANTIEJI

Prel. J. Maknys, jau kai kuris laikas gyvenąs Matulaičio namuose, staigokai susirgo, keliolika dienų praleido ligoninėje, o dabar gydomas Matulaičio namuose. Tikimasi, kad vėl galės vaikščioti, ko visi jam ir linki.

Kun. L. Budreckas, muzikas, anksčiau gyvenęs Matulaičio namuose, dabar Providence vyskupijos pensininkams kunigams namuose, turėjo nesunkią operaciją. Pooperacinės komplikacijos pareikalavo ilgesnio ligoninės gydymo. Laukiame jo pasveikimo ir dažnų lankymųsi Putname, kaip ir prieš susirgimą.

J. Kr.

AISTROS NELAIMĖ

Aš mačiau juos visus, tuos aistros žmones, tartum audros varomus, apsvaigintus ir į nežinią nešamus.., geismo paimtą vyrą, šiandien persisotinimo kankinamą, rytoj niūriai mylintį ir brutaliai meilę nutraukiantį, netikrą dėl jokio palinkimo, jokia meile nesidžiaugiantį..."

Hermann Hesse

APIE MILAŠIŲ

Oskaras Vladislovas Milašius, didysis prancūziškai rašęs lietuvių poetas, 1918 susipažinęs su kun. J. Dabužinskiu, atvykusiu iš JAV į Paryžių, tapo aktyviu ryšiams megzti ir raštams rašyti nariu Lietuvos delgacijoje prie Versalio taikos konferencijos ir pirmuoju Lietuvos atstovu (1919-1925) prie Prancūzijos vyriausybės. Jis tada buvo nuvykęs į laikinąją Lietuvos sostinę Kauną susipažinti su savo senolių atgimusia tėvyne.

1925 buvo skiriamas Lietuvos pilnateisiu pasiuntiniu — ministeriu Prancūzijai, tačiau atsisakė, kad vėliau, pasidaręs karjeros diplomatu, neturėtų isikelti iš Paryžiaus, nes atstovai po tam tikro laiko keliami iš vienos vietos į kitą. Ten jis liko pasiuntinybės patarėju, reziduojančio ministerio titulu.

Yra vagių, kurie nėra įstatymais baudžiami, tačiau kurie iš žmonių vagia tai, kas brangiausia — laiką.

Napoleonas

Kas pasako kitų paslaptis, yra išdavikas, kas išpasakoja savo paslaptis, tas yra kvailys.

Fr. Voltaire

Happy New Year
FROM
EMPIRE BEAUTY SALON,
Hair Styling for the Entire Family
5503 W. 95TH, OAK LAWN, ILL.
TEL. — 424-7770

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778- 1543

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenerų. Krautuvė atidara kasdien ir šeštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. vak. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

LIETUVOS ATSIMINIMAI

★

Radijo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New Yorke nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykitės "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. popietų iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKŪBAS STUKAS
Watchung, N.J. 07060
234 Sunlit Drive
Tel. — (201) 753-3636

A. † A.
VALERIJONUI BALČIŪNUI

mirus, dr. ELENAI BALČIŪNIENEI, šeimai ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą

ONA IR JONAS LIORENTAI
ELENA PURELIENĖ
ANTANINA IR PRANAS URBUČIAI

A. † A.
VALERIJONUI BALČIŪNUI,

buvusiam LB Auksinio Kranto Apylinkės pirmininkui ir Garbės nariui mirus, Dr. ELENAI BALČIŪNIENEI, šeimai ir artimiesiems, LB Apylinkės lietuviai reiškia nuoširdžiausią užuojautą.

LB Auksinio Kranto Apylinkės Lietuviai

A. † A.
OLIMPIJAI KIESYLIENEI

mirus, sūnų Oskarą su šeima ir jos brolį Aleksą giliai užjaučia

JANINA IR DR. PRANAS BAGDAI

Mirus mylimam broliui
A. † A.
VIKTORUI GEDGAUDUI,

nuoširdi užuojauta Irenai Šimkienei.

VIKTORAS IR ALDONA PETRAVIČIAI

A. † A.
JUOZUI IVAŠAUSKUI

mirus, žmonai JUZEI, dukrai MARGARITAI, žentui VACLOVUI, anūkams VIDUTEI ir EDVARDUI MOMKAMS reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ROMA, LINDA, ZENONAS IR ALGIS BALIŪNAI

A. † A. VALERIJONUI BALČIŪNUI

mirus, žmonai dr. Elenai, dukrai Danutei ir jos šeimai reiškiame gilią užuojautą ir drauge liūdime.

ČERNIKŲ ŠEIMA

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

Easy Pierogi & Dumpling Maker
Easy way to make pierogi with the help of my form.

Makes 20 uniform pierogi. No need to pinch with fingers. Unique gift for friends or family. Order today.

Can also be used for making:

Kreiplach, Hors d'oeuvre, Pierogi, Ravioli, Dumplings, Kolacky, Cookies, Uszka

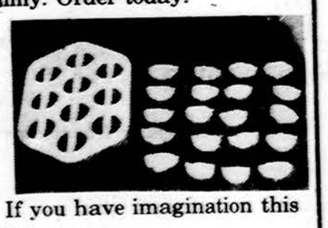

And many, many more. If you have imagination this form could do wonders for you.

Send $10.00 with your order. You will receive the form in a few days.

Jerry Chlypniacz
4836 W. Henderson Street
Chicago, Illinois 60641

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

7 Drive-in Tellers
Open 6 days a week
Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.
Instead of Thursday evenings
MARQUETTE NATIONAL BANK
64th and So. Western Avenue
Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO!
PLASTERING & DRY WALL WORK
Reasonable rates
Tel. — 737-8024

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
IŠNUOM. 3-jų miegamųjų apšildytas butas su balkonu Ciceroje. Yra valgomasis, plyta, šaldytuvas, užuolaidos, kilimai. Arti krautuvių ir susisiekimo. Skambint 656-4811.

HELP WANTED — MOTERYS
Reikalinga lietuviškai ar lenkiškai kalbanti moteris prižiūrėti vyresnio amž. moterį. Brighton Parko apylinkėje. Gyventi vietoj. Arba ateinanti 5 dienas savaitėje. Sąlygos pagal susitarimą. Skambint po 6 val vak. tel. 847-7564 arba 523-9461.

MISCELLANEOUS
10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidisai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5096

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE", nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE
2 po 4 kamb. medinis Automat. gazo pečiais šildymas. Garažas. 42-os ir Artesian Ave. Nebrangus.
2 po 4 kamb. medinis. Centr. šildymas. 30 p. sklypas. 72-os ir Campbell.
ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. — Tel. 436-7878

Norint pirkti bei parduot, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybes, jums maloniai patarnaus
BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

No. 134. 9 butų pelningas namas. Visi butai po 1 miegamą. Namas 28 metų senumo. Pilnas rūsys, galimybė įrengti 10-tą butą. Medinės spintelės virtuvėse ir keramikos vonios. Naujas šildymo boileris, naujas stogas. 30,000 dol. pajamų, mažos išlaidos. 71-os ir Homan apyl. Uždirbsite pinigų. Skambinkit dabar.

2-JŲ BUTŲ — 2-JŲ BUTŲ
No. 139 5 butų mūr. Tik $79,900.
No 127 Po 5 kambarius. Tik $34,900.
No. 922 Po 3 miegamus. Tik $24,900.
No. 105, Archer ir Damen 3 butai. $59,900.
No. 910 59-ta ir Kolin. 8 m. senumo.
No. 876 61-ma ir Kolin. 6 m. senumo.
No. 814 Archer ir Kenneth. Naujas.
No. 972 60-ta ir Kedzie. Tik $64,900.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui: skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

MISCELLANEOUS

TAU MAMA

Šioje plokštelėje yra įdainuotos dainos, kurias dainavo mūsų tėvai bei seneliai kaip: Vieniša pušelė. Tėvynės šviesa. Mamai. Aš menu samanotą namelį. Kai einu rytais prie šaltinėlio. Neliūdėk mergaite. Mano tėviškėlė ir kitos. Vilnius Records. Montreal, Canada. Kaina su persiuntimu 11 dol. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu.

Kelias į altoriaus garbę
J. VAIŠNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu $1.00.
Gaunama DRAUGE.

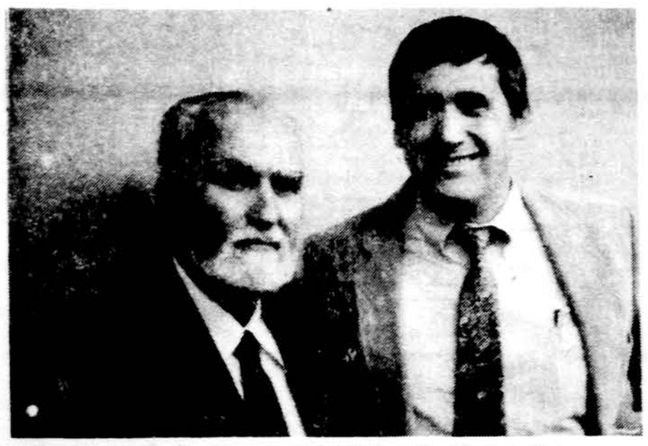

Abraham Shefrin, (kairėje) iš Izraelio, Sovietų Sąjungos psichiatrinių kalėjimų ir koncentracijos stovyklų studijų centro direktorius, su Antanu Mažeika, Baltų Laisvės lygos vicepirmininku. Shefrin du mėnesius keliavo po visą Ameriką su paskaitomis apie sovietų vergų stovyklas ir kalinių kankinimą. Jis yra parašęs knygą „The First Guidebook to Prisons and Concentration Camps of the Soviet Union" ir rodo dokumentinį filmą. Knygoje ir filme pavaizduojamas sovietų barbariškumas ir Pabaltijo valstybėse. Baltų Laisvės lyga su Shefrin organizacija planuoja suderintą veiklą.

O KAIP SU KITOMIS VALSTIJOMIS?

Štai kokią žinią užtikome vieno lietuviško žurnalo 1964 m. lapkričio mėn. nr.:

„Pasigėrusio aštuoniolikmečio Michael Smith vairavimas baigėsi automobilio sudaužymu ir kartu važiavusios septyniolikmetės Nancy Hitchings mirtimi. Teisman patrauktas ne tik jis, bet ir 14 suaugusių, prisidėjusių prie vaišių, kuriose paaugliams buvo duodami alkoholiniai gėralai. Po tų vaišių katastrofa ir įvyko. Pagal Connecticut įstatymus, niekas, išskyrus pačius tėvus, negali duoti alkoholinių gėrimų nepilnamečiams. Suimtųjų tarpe yra pokylio šeimininkai ir gerinius pilstęs valstybinės mokyklos mokytojas (patikrinus rasta, kad jaunasis Smith buvo išgėręs 12 stiklų).

‚Kaltė už nereikalingą mirtį', pareiškė šios bylos teisėjas Eielson, ‚krenta ant sąžinės visų tėvų, žinojusių, kad jų vaikams bus duodami alkoholiniai gėrimai, ir ant tų, kurie tą vakarą davė šių gėralų nepilnamečiams' ".

Šiandien, dvidešimčiai metų praėjus, jaunuolių girtuoklio iššauktos nelaimės vis tebekelia rūpesčio. Nors nepilnamečius girdyti draudžia įstatymas, atrodo, kad būtų pravartu dalį atsakomybės už to įstatymo laužymo blogus padarinius perkelti ir vyresniesiems. Atseit, juos bausti ne tik už nepilnamečių girdymą, bet ir už girtų nepilnamečių padarytus nusikaltimus. Tuomet gal ir tas nepilnamečių girtavimas sumažėtų. Connecticuto valstija šiuo atžvilgiu jau seniai yra parodžiusi girtiną pavyzdį.

BOSTONO ŽINIOS

DR. LAIMA IR INŽ. ALGIS BALTUŠIAI

Chemijos daktarė Laima Baltušytė, kuri dirba Colorado State University Fort Collins, universiteto buvo pasiųsta į chemijos mokslininkų kongresą, pavadintą „The 1984 International Chemical Congress of Pacific Basin Societies". Kongresas vyko gruodžio 15-21 dienomis Honolulu mieste Havajuose. Kongrese dalyvavo 3700 chemijos mokslininkų iš Amerikos, Kanados, Japonijos ir visos eilės kitų valstybių. Dr. Laima Baltušytė tame kongrese skaitė paskaitą tema „Nuclear magnetic resonance". Visi paskaitininkai ir visos skaitytos paskaitos surašytos to kongreso išleistoje knygoje, kurias gavo kongreso nariai.

Dr. Laima Baltušytė yra baigusi chemiją Harvardo universitete. Toliau iš tos pačios srities gilino studijas Columbia universitete New Yorke, kur gavo chemijos daktaro laipsnį. Dr. Laimos brolis inž. Algis Baltušis yra baigęs inžinerijos mokslus Massachusetts Institute of Technology ir jau eilė metų dirba Fordo automobilių fabrike Detroite kaip automobilių motorų projektuotojas.

Dr. Laima tiesiai iš chemijos mokslininkų kongreso iš Havajų, o inž. Algis iš Detroito Kalėdų šventėms aplankė savo tėvą Stasį Baltušį, gyvenantį Bostone. Naujų Metų išvakarėse jie abu išvyksta atgal į savo gyvenimo ir darbo vietoves.

BERNELIŲ MIŠIOS

Bernelių Mišios šv. Petro parapijos bažnyčioje So. Bostone, kaip ir kiekvieneriais metais, vyko 12 val. nakties. 15 minučių prieš Mišias giedojo solistas Benediktas Povilavičius ir parapijos choras, ved. komp. Jeronimo Kačinsko. Solistas ir choras taip pat giedojo ir per Mišias. Žmonių suvažiavo palyginti gana nemažai, nors smarkiai lijo lietus. Paprastai išėję iš bažnyčios žmonės sveikinasi su šventėmis, o šį kartą lietus vijo visus į automobilius ir į namus.

RAMOVĖNŲ AUKA SPAUDAI

Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovės" Bostono skyrius paskyrė po 25 dol. laikraščiam „Draugui" ir „Darbininkui" už talpinimą aprašymų apie Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą. Šis Bostono ramovėnų yra gražus pavyzdys, kad reikia prisiminti ir paremti spaudą. Skyr. valdybą sudaro pirm. Jonas Starinskas, sekr. Antanas Andriulionis ir ižd. Martynas Dapkus.

PARENGIMAI

Vasario 10 3 val. Jordan Hall vyks sol. Lilijos Šukytės koncertas. Rengia Baltų draugija.

Vasario 17 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

Kovo 3 d. Skautų rengiama Kaziuko mugė.

Kovo 24 d. Minkų radijo valandėlės renginys.

Balandžio 13 d. Šv. Petro parapijos sueiga — reunion.

Balandžio 21 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

Sausio 26 d. 12 val. Cambridge Common parke, arti Harvardo, vyks tautybių demonstracija dėl Afganistano prieš rusus.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

✝

EDVARDAS V. TARAS

Tu mirei daug peranksti.

Mes Tavęs pasigendam.

Tu buvai mums brangus.

Mes Tavęs niekad neužmiršim.

Jau sueina penkeri metai, kai 1980 m. sausio 5 d. negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mūsų vienintelį mylimą sūnų ir anūką, Palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Gailestingasis Viešpatie, priimk į savo Dievišką globą ir apšviesk savo malonės spinduliais jo jauną sielą.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje sausio 5 d., 7 val. ryto Chicagoje. Tėvų Pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyn, N.Y., sausio 5 d. 8 val. ryto.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti A. † A. Edį savo maldose.

Gilus liūdesys ir ilgesys lieka mūsų širdyse amžinai.

TĖVAI, MOCIUTĖ IR GIMINĖS.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.
FRANK ŽUKAUSKAS

Mano brangaus vyro a. a. Prano penkerių metų mirties sukaktis minima gruodžio mėn. 31 d., 1984 m.

Už jo sielą šv. Mišios buvo atnašautos sausio 1 d. 1985 m. Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, California. Šv. Mišios taip pat bus atnašautos Phoenix, Arizona. Ir taip pat Romoje.

Nuoširdžiai prašau visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Praną savo maldose.

Nuliūdusi našlė, *Stella Žukauskienė*

... Mes laukiame Tavo dovanų,
Kaip žemė trokštanti rasos.
Mums iš šaltinių amžinų,
Suteiki dieviškos šviesos ...

Kun. K. Žitkus

A. † A.
JOKŪBUI DAGIUI

mirus,

Jo sūnui Jaunučiui ir žmonai Antaninai, anūkui Linui ir žmonai Ritai, reiškiame gilią užuojautą.

Rūta Arbienė
Danguolė ir Eugenijus Bartkai
Alė ir Jurgis Daugvilos
Zuzana ir Juozas Galiniai
Irena ir Vytenis Jonynai
Vincentina ir Jonas Jurkūnai
Jieva ir Vytautas Kasniūnai
Ona ir Jonas Kavaliūnai
Liucija ir Jonas Lukai
Aldona ir Visvaldas Masiuliai
Sofija ir Gediminas Mickai
Leonas Nekus
Dana ir Juozas Noreikos
Elena ir Kazimieras Pociai
Ella ir Valerijonas Radžiai
Meilutė ir Petras Ruliai
Halina Žitkienė

Beverly Shores, Indiana

Brangiam broliui

A. † A.
VLADUI ŠARAUSKUI

Australijoje mirus,

liūdesyje likusį brolį Stasį Šarauską ir jo mielą šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

JONAS IR VANDA STANKAI
IR ŠEIMA

Mylimai žmonai ir motinai

A. † A. ONAI BLEKIENEI

per anksti Amžinybėn iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiame vyrą Petrą, dukras Ingridą ir Ireną ir sūnų Petrą.

NIJOLĖ IR VLADAS UŽUBALIAI
DOVILĖ IR PETRAS ŠALČIŪNAI

A. † A.
JANINAI RAČKAUSKIENEI

mirus, jos seseriai ALICIJAI RUGYTEI, sūnui dr. JONUI su ŠEIMA, dukterims JANINAI ir IRENAI bei jų ŠEIMOMS reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ZUZANA IR PETRAS PUPIAI
MARIJA IR KAZYS AMBROZAIČIAI
ALDONA IR JUOZAS BRIZGIAI

A. † A. PETRUI MALETAI

staigiai mirus, jo žmoną Akvilę, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame gilaus liūdesio valandoje ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO KOLEKTYVAS

A. † A.
JUOZUI IVAŠAUSKUI

mirus,

jo žmonai JUZEFAI, mūsų draugijos narei, dukrai MARGARITAI ir žentui VACLOVUI MOMKAMS ir ARTIMIESIEMS reiškiame nuoširdžią užuojautą.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. † A. JUOZUI IVAŠAUSKUI

mirus, jo žmonai JUZEFAI, dukrai MARGARITAI ir žentui VACLOVUI MOMKAMS, anūkams EDVARDUI ir VIDAI, visiems jų ŠEIMOS NARIAMS ir GIMINĖMS gilią užuojautą reiškiame.

ALEKSANDRA ŠLENIENĖ
EMILIJA VILUTIENĖ
IDA IR BALYS KARAZIJAI

A. † A.

Mirė 1984 m. gruodžio 31 d., sulaukusi 79 m. amžiaus.

MARIJA GRAKAUSKIENĖ

Pasiliko nuliūdę sūnus Vytautas, marti Nijolė, anūkai Asta ir Aras, brolis Petras ir brolienė Marija Venskai ir sesers sūnus kun. Antanas Nockūnas, MIC, Lietuvoje brolis Zigmas Venskevičius ir kiti giminės.

Gedulingos šv. Mišios bus laikomos Chicagoje Tėvų Marijonų koplyčioje, 6336 S. Kilbourn Ave., ketvirtadienį, sausio 3 d., 10 valandą. Po šv. Mišių bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Kviečiame jos draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę: *sūnus Vytautas su žmona Nijole ir brolis Petras su žmona Marija*

Ilgametei narei

A. † A. ONAI BLEKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, gilaus skausmo ir liūdesio prislėgtiems vyrui PETRUI, dukroms INGRIDAI ir IRENAI, žentui ALLAN JOHNSON, jų vaikams ONUTEI ir JESSIE, sūnui PETRUI, švogeriams ALFONSUI ir BRONIUI BLEKIAMS ir kitiems GIMINĖMS gilią užuojautą reiškia

Chicagos Anglijos Lietuvių Klubo Valdyba

EVANS–EVANAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS–BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

x A. a. Aleksandra Masionienė po trumpos ligos mirė sausio 2 d. New Jersey. Liko nuliūdime jos vyras Antanas Masionis, nuolatinis mūsų ir kitų laikraščių bendradarbis, duktė Teresė Gečienė su vyru ir dukterimis Philadelphijoje, duktė Danguolė Vizgirdienė su vaikais Los Angeles, Calif. Laidojama Philadelphijoje.

x Danguolė Valentinaitė, LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, gavo kvietimą į prezidento R. Reagano ir viceprezidento G. Busho inauguracijos iškilmes Washingtone, D.C.

x Lietuvių jaunimas iš Chicagos išsiuntė daugiau kaip tūkstantį telegramų ir laiškų valstybės sekretoriui G. Shultzui dėl Pabaltijo valstybių nepripažinimo pažeidimo, grasant iš OSI - KGB pusės pabaltiečių deportacija į Sovietų Sąjungą.

x Penktadienį sausio 25 d. Chicagos ateitininkai sendraugiai tęsia šio sezono kultūrinių vakaronių ciklą. Ši vakaronė skirta sutikti kun. Stasio Ylos knygą „M. K. Čiurlionis: Kūrėjas ir žmogus", kurią išleido Amerikos lietuvių bibliotekos leidykla. Vakaronės metu susipažinsime su knyga, turėsime progos išgirsti mūsų poetų žodžius apie Čiurlionį, o taip pat girdėsime ir Čiurlionio sukomponuotą muziką. Ekrane matysime Čiurlionio tapybos darbus. Kviečiame savo kalendoriuose pasižymėti ir savo pažįstamiems pranešti, kad sausio 25 d. Jaunimo centro kavinėje vyks turininga vakaronė, skirta Čiurlioniui.

x ALRK Moterų sąjungos 67 kuopos Marquette Parke Kalėdų švenčių proga buvo susirinkimas gruodžio 16 d., sekmadienį, parapijos salėje. Narės gausiai dalyvavo, atsivesdamos dar ir viešnių bei svečių. Po trumpo susirinkimo buvo vaišės ir programėlė, kuriai vadovavo ilgametė pirmininkė Pranutė Ivanauskienė. Ji supažindino su svečiais, kurių tarpe buvo 49 kuopos vicepirm. Ona Marcinkienė su vyru. Susirinkimas, programa ir pobūvis praėjo sklandžiai ir gera nuotaika.

x Linas Raslavičius, Huntington Beach, Cal., mūsų garbės prenumeratorius ir jaunosios kartos „Draugo" skaitytojas, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Labai ačiū.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val.. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Rima Valiulytė ir Ranis Jurgutis gruodžio 31 d. susižiedavo. Abu priklauso ateitininkų organizacijai, yra baigę Chicagos aukšt. lituanistinę mokyklą. Rimos tėvai Gailutė ir Henrikas Valiuliai gyvena Marquette Parke, o Ranio tėvai dabar nuolat gyvena St. Petersburge, Floridoje. Onutė ir Marcelinas Jurgučiai yra buvę Marquette Parko verslininkai.

x Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos po Kalėdų atostogų pamokas pradeda šeštadienį, sausio 5 d. Mokytojų taryba ir Tėvų komitetas atsiprašo visų tėvelių ir mokinių, kad dėl Chicagos viešų mokyklų mokytojų streiko buvo prarasti du mokslo šeštadieniai, įskaitant ir Kalėdų eglutę. Pradinės mokyklos pirmam trimestrui pasibaigus, pažymių knygelės bus įteiktos sausio 5 d. Pagal naują tvarką šias knygeles galės atsiimti tik tėvai. Todėl bent vienas iš tėvų turi būtinai atvykti į mokyklą sausio 5 d. tarp 9 ir 9:45 val. ryto, pasikalbėti su skyriaus mokytoju ir atsiimti pažymių knygutę.

x Pirmojo „Grandies" tautinių šokių ansamblio rato šokėjų iniciatyva rengiamas Irenos Smieliauskienės, „Grandies" vadovės, pagerbimas. Pagerbimas bus šeštadienį, sausio 19 d., 6:30 v.v., Jaunimo centre. Bilietus prašome užsisakyti iš anksto.

x Inž. Aras R. Lintakas, Morris, Ill., jaunosios kartos „Draugo" skaitytojas, agr. Viktoras Bačinskas, Oak Park, Ill., atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

x Juozas Giedraitis, Tautos Fondo valdybos pirmininkas, po Vliko atstovų suvažiavimo grįždamas į namus lankėsi „Drauge", įsigijo leidinių ir paaukojo 50 dol. dienraščio stiprinimui. Su juo kartu atvyko valdybos nariai Giedrė ir Vytautas Kulpai, Aldona Katinienė ir Marija Noreikienė. Visiems labai ačiū.

x Pranas Pranckevičius, Chicago, Ill., žinomas verslininkas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. auką. Pr. Pranckevičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą savai spaudai tariame nuoširdų ačiū.

x 40% iki 70% nuolaida! Pokalėdinis išpardavimas sausio 2 iki 9 dienomis įvairių likusių dovanų — įskaitant auksinių ir brangakmenių papuošalų. **Avalon Galleries, 4243 S. Archer Ave. (Tarp Whipple ir Sacramento Ave.) Chicago.** Tel. 247-6969. Bus atdara ir **sekmadienį sausio 6 d.** nuo 12 iki 4 val. popiet.

(sk.)

x Tiktai 897 dol. savaitė slidinėjimo Šveicarijos Alpėse (Interlaken). Data: 1985 m. kovo 7 iki 16 dienos. Registruotis pas **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, tel. (312) 238-9787 — ne vėliau sausio 25 dienos.**

(sk.)

x Solistės Lilijos Šukytės koncertas įvyks vasario 3 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoj. Koncertą rengia L. Fondas. Bilietai gaunami „Gifts International" prekyboje 2501 W. 71st St. Chicagoje.

(pr.)

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių
STOGUS
ARVYDAS KIELA
737-1717

x Mykolas Marcinkus po labai rimtos ligos jau pagerėjo ir sustiprėjo. Jau dalyvauja veikloje, savo žmonos Onos globojamas. Po švenčių yra sutaręs su Šv. Kryžiaus ligonine daryti dar akies operaciją.

x Prof. Jokūbas ir Loreta Stukai anglų kalba paruošė Vasario 16 minėjimui programą radijo stotims. Jų įkalbėtą juostelę su atitinkama muzika galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

x A. a. Viktoras Gedgaudas mirė gruodžio 31 d. Denver, Colo. Liko žmona Rūta, Duktė Irena Suvaizdienė, gyvenanti Cicero, sūnūs Marius ir Tomas su šeimomis Lakewood, Colo., dvi seserys — Stefa Kupčiūnienė Toronte ir Irena Šimkienė Floridoje su šeimomis, broliai — dr. Eugenijus Gedgaudas Minneapolyje ir Edmundas ok. Lietuvoje. Palaidotas Denveryje.

A. Valiulytė rimtai mokosi „Žiburėlio" Montessori mokyklėlėje

Nuotr. **A. Volodkos**

x Mykolui Tonkūnui „Draugo" administracijoj yra gautas laiškas, kurį galima atsiimti darbo valandomis.

S. Meškauskas, Sioux City, Iova, įvairiomis progomis yra atsiuntęs 20 dol. aukų. Atsiprašome už klaidą. Kalendorius ir kortelės jam buvo pasiųstos.

x Lietuvių Fondo vajui, be anksčiau skelbtų aukotojų, Kalifornijos lietuviai aukojo: **900 dol. Jokūbas ir Marija Valiukevičiai** (buvo klaidingai paskelbta pavardė) po 100 dol. R. Dabšys, M. Lembertienė, J. ir V. Kazakevičiai, V. ir T. Dabšiai, P. ir B. Butkiai, J. ir O. Motiejūnai, Br. ir A. Seliukai, J. ir I. Jodelės, M. ir El. Naujokaičiai, J. ir R. Vidžiūnai, P. ir M. Gasparoniai, L. Reivydas, A. Šimonėlis, J. Rukšėnienė, R. ir L. Daukai, V. ir V. Kazlauskai, J. ir B. Venckai, A. ir A. Raulinaičiai, V. ir N. Apeikiai, A. Razutis, J. ir E. Pažėrai, A. ir M. Pinkai, Los Angeles Daumanto šaulių kuopa, A. ir B. Šimkai, Č. ir V. Tuminai, R. Barauskaitė, K. ir S. Šakiai, A. ir D. Polikaičiai, J. ir I. Raulinaičiai, D. ir I. Brazdžioniai, O. Macėnienė, E. ir I. Vilkai, L. ir I. Oksai, B. ir D. Railai, R. ir I. Bušėnai, N. Remeikytė, I. ir S. Korius (Korenkevičiai), J. ir K. Rudzevičiai, D. Vailokaitis, Ed. ir El. Arbai, V. ir E. Dovydaičiai, dr. Z. Brinkis, V. ir E. Velžai, P. ir M. Grušai, dr. A. Avižonis, V. ir D. Lembertai, A. ir G. Siručiai, A. Bajoras, po 50 dol. O. Žukienė, A. ir H. Milakniai, ALTautinės s-gos Los Angeles skyrius, kiti po mažiau.

Iš kitur po 100 dol.: A. Lesevičiūtė, B. Lesevičiūtė, I. Lesevičiūtė, A. ir Rūta Juškos: visi iš IL, P. ir A. Povilaičiai, N.Y., M. Karaška, atm. įn., VA.

Lietuvių Fondo vadovybė visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja ir prašo visus jungtis į šį vajų, kad pasiektume vieno geradario jau įneštą 100.000 dol. auką.

Čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian Foundation, 3001 West 59th St., Chicago, IL 60629, telef. 312-471-3900.

(pr.)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

PRAŠYMAS

Kalėdų senelis važiuoja,
Kalėdoms senelis bus čia.
Jis skuba per kalnus ir klonius,
Jį veža ožiukai risčia.

Atvešk man, seneli, šakutę
Eglutės iš miško žalios.
Teprimena man ji gegutę,
Kai girioj žalioj užkukuos.

Atvežk man saujelę ir žemės,
Žemelės tėvelių senų,
Nuo amžių jie ten dar gyvena,
Prispausti kančių ir varų.

Alb. Kašiubienė

LIETUVOS DIDVYRIAI

Maironis yra didvyris, nes Lietuvoje jis buvo tautos atgimimo dainius ir geras poetas. Kūrybą skyrė Lietuvai ir lietuviams. Jis visada bus įskaitomas ir mėgiamas.

Laima Žemaitaitytė,
Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinė.
(„Spindinčios mintys").

KUO AŠ BŪSIU NAUDINGA LIETUVAI

Jeigu aš mokėsiu kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai, tai būsiu naudinga Lietuvai. Galėsiu skelbti Lietuvos vardą. Galėsiu garsinti jos praeitį ir papasakoti kitiems amerikiečiams, kaip dabar Lietuvoje yra sunku, nes yra rusų okupuota.

Lisa Banevičiūtė,
8 sk. Bostono lit. m-la.
(„Švilpukas")

MANO GERIAUSIOJI DRAUGĖ

Mano geriausios draugės vardas yra Susie Luville. Ji yra devynerių metų. Ji turi baltus plaukus. Mes kartu žaidžiame ir einame į tą pačią mokyklą. Ji gyvena toli nuo manęs.

Lidija Mitriutė,
Detroito „Žiburio" lit. m-los III sk. mokinė.
(„Skambutis").

KALĖDŲ SENELIS

Kalėdų Senelis yra žmogus, kuris ateina tik Kalėdų metu ir vaikams dalina dovanas. Aš daugiau netikiu į jį, nes mūsų tėvai yra Kalėdų seneliai. Bet mažiems vaikams vis sakau, kad yra Kalėdų Senelis. Kalėdų naktį Senelis atvažiuoja oru stirnų traukiamom rogėm. Viena šių stirnų turi raudoną nosį. Ši stirna vadinama „Rudolph the Red Nosed Reindeer".

Linas Muliolis,
Clevelando Šv. Kazimiero lit m-los mokinys
(„Aušros spinduliai")

ADVENTAS

Kada lauke pradeda atšalti, visi žinome, kad artinasi žiema. Žiemos mes visi laukiame, nes prasideda žiemos malonumai. Pats didžiausias malonumas yra žiemos šventė Kalėdos. Šių švenčių laukia ir dideli, ir maži, jauni ir seni. Daugelį namų puošia eglutės. Visi laukia Kalėdų senio su dovanomis. Kalėdos — tai Kristaus Gimimo šventė. Kristaus gimimo laukimo laikas, kuris tęsiasi keturias savaites prieš Kalėdas, vadinasi Adventas. Tas laikotarpis, skirtas žmonių dvasiniam pasiruošimui sutikti Kristaus gimimo šventę.

Violeta Rūbaitė,
Dariaus Girėno lit. m-los
8 sk. mokinė.

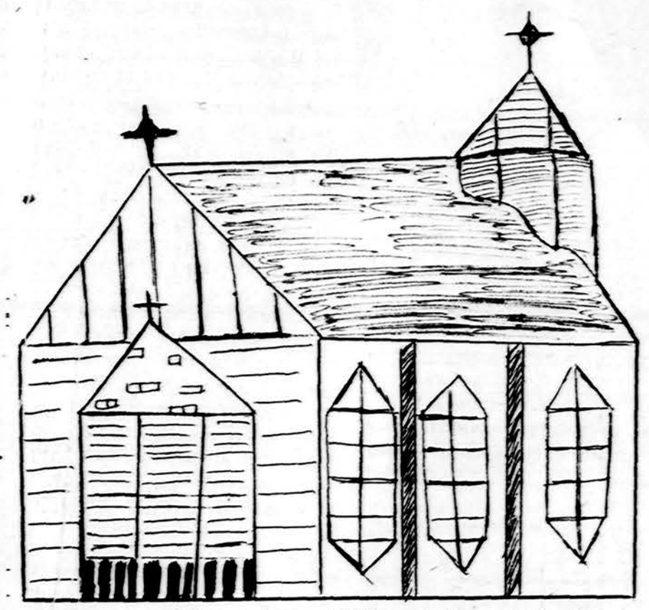

Lietuvių bažnytkaimio bažnytėlė Lietuvoje. Daug jų šiandien neveikia, nes nėra kunigų, daug numirė, naujų neleidžia šventinti.

Piešė **Rasa**

ŠUNYS

Mūsų kaimynai turi du šunis. Vieno vardas Bear. Kito vardas Honey. Man labai patinka Bear. Kiti kaimynai turi piktą šunį. Mes neturim šuns.

Aleksiukas Gedmintas,
„Židinio" neakivaizdinės lituanistinės mokyklos
2 sk. mokinys

AŠ BŪSIU

Kai užaugsiu, tai būsiu mokytoja. Kodėl noriu būti mokytoja? Aš galėsiu mokyti vaikus, galėsiu duoti jiems daug pamokų ir padėti mokytis. Aš būsiu gera mokytoja.

Karina Žilinskaitė, III sk.
K. Donelaičio lit. m-la.

DIDŽIOJO KARALIAUS PASIUNTINYS

(tęsinys)

Didžiojo Karaliaus pasiuntinys nepatarė vaikams plaukti į tas salas, bet tiesiai į Didžiojo Karaliaus salą. Plaukdami sutiksite jūros plėšikų, jei prašysite Karaliaus pagalbos, jis neleis jums pražūti. Pasitaikys ir audrų, bet Karalius jums pagelbės. Jūsų laiveliai bus viskuo aprūpinti. Karalius nori, kad iš miesto atvestumėte neturtingą, sergantį apleistą vaiką ir atneštumėte jį į laivelį. Karalius rūpinasi tais, kurie kenčia ir yra nuliūdę. Dabar sudiev mano vaikeliai; galvokite apie Karalių, kurį pamatysite Jo gražioje šalyje, kuri yra toli nuo čia. Visi vargai pasirodys lengvi.

Šviesus debesis apsupo nepažįstamąjį ir jis palengva nyko iš akių. Vaikai atsirišo laivelius ir ištraukė ant kranto.

Vaikai pradėjo abejoti laivelių tvirtumu ir saugumu. Vienas berniukas, vardu Petras, pasakė, kad jis tuojau plauks į Garbės salą. Paragavęs ten malonumų, keliaus į Karaliaus salą. Antras vaikas Genestalis pritarė Petrui ir norėjo pakeliui pamatyti kai kurias iš tų salų.

Ireniejus, ramaus ir gražaus veido vaikutis, pasakė:

— Karaliaus pasiuntinys aiškiai pasakė ką turite daryti. Žiūrėkite, jūrų lape kelias į Karaliaus salą eina tiesiai. Atsiminkite ir pavojus, kokius sutiksite.

— Pavojai drąsaus žmogaus širdį kelia, o ne slegia, — atsakė Petras išdidžiai. — Aš būsiu Karaliaus saloje pirmiau už jus, aš ten jūsų lauksiu.

Tuos žodžius pasakęs, Petras pastūmė nuo kranto laivelį, pamojo draugams ir leidosi Netikros Laimės Salų link.

Genestalis pasekė Petro pavyzdžiu. Trečias berniukas Nurana svyravo. Jis buvo bailus ir viską atidėliojo.

Ireniejus pasiėmė mažą Mykolą už rankos ir pradėjo keliauti į miestą ieškoti to vargšo berniuko. Pagaliau prie jų prisijungė ir Nurana. Bet eidamas atsisukdavo atgal ir žiūrėdavo į tolstančius Petro ir Genestalio laivelius.

Kelias į miestą buvo vargingas, buvo daug uolų.

(Kitą kartą bus apie Petro kelionę ir jo nuotykius).

GALVOSŪKIS NR. 56

A	N	T	O	M
L	S	A	S	A
G	I	N	T	A
U	O	A	A	D
D	A	S	R	A
J	O	N	A	S
A	L	I	S	A

(Žiūrėkite raidyną). 35 langeliuose yra įvairių raidžių, iš kurių reikia sudaryti 12 berniukų ir mergaičių vardų. Vardus galima ieškoti skersai ir išilgai, tik ne įžambiai. Kas suras pusę ar kiek daugiau vardų, gaus 5 taškus, o kas suras visus 12 vardų, gaus 10 taškų.

GALVOSŪKIS NR. 57

(Žiūrėkite Kalėdų senelį)

Brūkšnelių vietoje įrašykite žodžius. Žodžiai nesupranta, turbūt senelis iš svetimo krašto atvykęs. Tuos žodžius sulietuvinkite. Štai jie: 1) Darazb. 2) Tiširpnės. 3) Perukė. 4) Atsba. 5) Lėknes.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 58

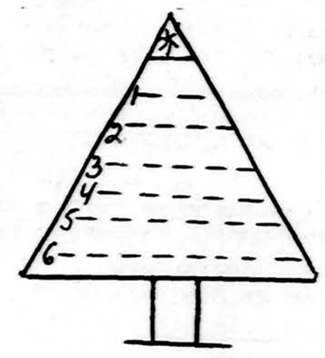

(Žiūrėkite eglutę) Eglutėje yra skaitmenys ir brūkšneliai. Brūkšnelių vietoje reikės įrašyti šių reikšmių žodžius: 1) Kalėdų Senelio juokas. 2) Medžio pavadinimas. 3) Eglutės stiebas. 4) Kas laiko spyglius? 5) Eglutės šviesos. 6) Kas puošia eglutės viršūnę?

Kiek brūkšnelių, tiek žodyje raidžių.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 59

Kas buvo antrasis Lietuvos prezidentas?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 60

Iškirpkite iš popieriaus 10 vienodo dydžio kortelių ir jas sunumeruokite nuo 1 iki 10. Sudėję jas iš eilės į kaladėlę, paimkite į ranką. Paėmę nuo viršaus pirmą kortelę padėkite ant stalo, o antrąją — kaladėlės apačion. Trečiąją vėl ant stalo, o ketvirtąją kaladėlės apačion. Taip tęskite, iki visos kortos buvo padėtos ant stalo. Galima pasakyti, kad tos kortelės ant stalo susidariusioje kaladėje išsidėstys ne iš eilės pagal skaičius. Pagalvokite, kaip iš pat pradžių tas 10 kortelių reikia sudėti į kaladėlę, kad jas aukščiau nurodytu būdu dėstant, ant stalo susidariusioje kaladėlėje jos susidėstytų iš eilės, pradedant 1 ir baigiant 10.

(vyresniems)
(10 taškų)

GALVOSŪKIO NR. 37 ATSAKYMAS

Skaistykla, skalbykla, kasykla, lesykla, šventykla ir daug daug kitų.

GALVOSŪKIO NR. 38 ATSAKYMAS

Liūtai ir tigrai gyvena šiltuose kraštuose, jų nėra Alaskoje. Medžiotojas netiesą sakė.

GALVOSŪKIO NR. 39 ATSAKYMAI

Teisingi atsakymai yra nr. 3, 6, 10, visi kiti klaidingi.

GALVOSŪKIO NR. 40 ATSAKYMAS

Tarpas nuo gazolino stoties iki bažnyčios sudaro vieną dvyliktąją (1/3 + 1/4) viso atstumo, kuris yra nuo Kaziuko namų iki bažnyčios. Šitą tarpą jis praeina per 5 minutes. Tuo būdu visa jo kelionė užtrunka 60 minučių (5 min. x 12). Vieną ketvirtadalį to atstumo jis praeina per 15 min. (60 min.:4). Tuo būdu Kaziukas išeina iš namų 7 val. 15 min. (7 val. 30 min. — 15 min.), o ateina mokyklon 8 val. 15 min.